



Fotorelacja



KARTKA Z KALENDARZA

Doc. Mieczysław Marczuk
(1924–2016). Wspomnienie
s. 18–22

NAUKA I LUDZIE

Podsumowanie roku 2016 na
Uniwersytecie Marii Curie-
-Skłodowskiej w Lublinie (cz. 1)
s. 24–27

NAUKA I LUDZIE

Czermno – „złote jabłko” polskiej
archeologii” po raz czwarty
s. 32–33



Uroczystość nadania tytułu doktora *honoris causa* UMCS prof. Teresie Łoś-Nowak



Spis treści



WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 13 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 18 : Doc. Mieczysław Marczuk (1924–2016).
Wspomnienie
- 23 : Jerzy Jabłoński

NAUKA I LUDZIE

- 24 : Podsumowanie roku 2016 na
Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie (cz. 1)
- 28 : UMCS w rankingu czasopisma „Nature”
- 30 : Edukacja dziennikarska w Islandii
- 32 : Czermno – „złote jabłko” polskiej
archeologii po raz czwarty
- 33 : Warsztaty „My Option”
- 34 : Wrażliwość – Doświadczenie – Zdrowie
Psychiczne. V Otwarte Seminarium
Filozoficzno-Psychiatryczne
- 35 : Wizyta studyjna pedagogów w Oslo

- 36 : XII Międzynarodowa Konferencja
Naukowa EUROJOS
- 37 : Pracownik Zakładu Dziennikarstwa
na konferencji w Rzymie
- 38 : Konferencja nt. roli archiwów szkół
wyższych, instytucji naukowych
i kulturalnych w procesie
wprowadzania systemu EZD
- 40 : Inspiracje metodologiczne

SPRAWY STUDENCKIE

- 41 : Rośnij, rośnij korowaju...
- 42 : Wigilia w CJKP
- 43 : Kultura – tradycja – kontynuacja
- 45 : Debata „Przepis na Smart City”.
Gospodarka przestrzenna
w teorii i praktyce
- 46 : Bookcrossing po rosyjsku
- 46 : Wielokulturowa Chatka
- 47 : GIS Day 2016 UMCS już za nami
- 48 : Wywiad naukowo-techniczny
w transferze innowacji
- 49 : „Rosja w zwierciadle symboli architektury”
- 49 : Konferencja „Kierunki rozwoju logistyki”
- 50 : VII Studencki Okrągły Stół w CJKR
- 50 : W każdym z nas tkwi moc czynienia dobra!



Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305,
20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Agnieszka Gałczyńska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Marta Kostrzewa

Współpracownicy: Ewelina Berlińska, Sara Filipiak, Monika Gabryś-Stawińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Komierzyńska-Orlińska, Konrad

Koperwas, Waczesław Kostko, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Monika Pańczyk, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar

Okładka: Fot. Bartosz Proll

Druk: Multipress

Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl,
<http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

Kalendarium władz rektorskich

4.12

– prorektor A. Bereza uczestniczył w Ogólnopolskich „Dożynkach Rybackich” na Lubelszczyźnie Związku Producentów Ryb i XIII Dożynkach Rybackich Dworu Anna w Jakubowicach Konińskich. ●

5.12

– rektor S. Michałowski wziął udział w uroczystościach pogrzebowych prof. Maksymiliana Snocha, które odbyły się na cmentarzu przy ul. Droga Męczenników Majdanka w Lublinie;

– prorektor A. Bereza wziął udział w konferencji „Środki zaskarżenia w sądowym postępowaniu egzekucyjnym” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II oraz w VIII Lubelskim Seminarium Karnistycznym pt. „Samobójstwo” na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. ●

6.12

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w rozdaniu nagród w III Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów „Rosja w zwierciadle symboli architektury”, zorganizowanym przez

Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej i Fundację „Russkij Mir”. ●

7.12

– prorektor A. Orłowska otworzyła konferencję „Słownik językowy – leksykon – encyklopedia w perspektywie badań porównawczych Słowian i ich sąsiadów”, zorganizowaną na Wydziale Humanistycznym. ●

8.12

– prorektor U. Bobryk wzięła udział w nadaniu tytułu „Deo et Patriae” prof. Alicji Grześkowiak w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w spotkaniu opłatkowym w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, połączonym ze spektaklem *Staropolska Wigilia* na motywach z *Chłopów* W. Reymonta, który przygotowała Trupa z szafy bibliotecznej;

– prorektor A. Bereza wziął udział w Biznes Forum i Gali Lubelskiego Klubu Biznesu w Filharmonii Lubelskiej. ●

8–9.12

– rektor S. Michałowski wziął udział w konferencji programowej

„Współpraca nauki z gospodarką i administracją dla rozwoju innowacyjności”, zorganizowanej na Politechnice Wrocławskiej w ramach przygotowań do Narodowego Kongresu Nauki. ●

9.12

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w posiedzeniu Komitetu Nauk Geograficznych PAN w Warszawie. ●

10.12

– rektor S. Michałowski wziął udział w uroczystym rozdaniu nagród podczas 26. Mikołajek Folkowych w ACK UMCS „Chatka Żaka”;

– rektor S. Michałowski wziął udział w uroczystym podsumowaniu sezonu 2016 w lekkoatletyce KU AZS UMCS, które odbyło się w hotelu Mercure w Lublinie;

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w gali wręczenia Nagrody „Zacnego Uczynku”, która odbyła się w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Równocześnie wręczono Stypendium im. Piotra Mroczyka – ostatniego dyrektora Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa, które otrzymała studentka V roku filozofii naszego Uniwersytetu Paulina Kalita. ●



Fot. Bartosz Profil

Koncert charytatywny „Tango Argentyńskie”

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

12.12

- rektor S. Michałowski otworzył Wirtualne Drzwi Otwarte UMCS;
- rektor S. Michałowski i prorektor U. Bobryk oraz dyrektor Centrum Kultury Fizycznej T. Bielecki spotkali się z mistrzami Polski w futsalu, reprezentującymi UMCS;
- prorektor A. Orłowska wzięła udział w szkoleniu „Wspólne i podwójne dyplomy dla cudzoziemców na studiach wyższych, czyli jak przygotować porozumienie o wspólnym kształceniu w zakresie studiów wyższych”.

13.12

- rektor S. Michałowski wzięła udział w spotkaniu „Sport akademicki – drogą do rozwoju”, podczas którego m.in. przedstawiono działalność KU AZS UMCS oraz sportowców reprezentujących Uczelnię;
- prorektor R. Dobrowolski wzięła udział w posiedzeniu Kapituły Lubelskiej Nagrody Naukowej im. prof. Edmunda Prosta w Pałacu Czartoryskich w Lublinie.

14.12

- prorektor A. Orłowska uczestniczyła w opłatkach i koncercie kółek Zespołu Tańca Ludowego UMCS w ACK UMCS „Chatka Żaka”;

- prorektor A. Bereza wzięła udział w spotkaniu opłatkowym w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim.

15.12

- rektor S. Michałowski wzięła udział w uroczystym wmurowaniu kamienia węgielnego pod inwestycję pn. „Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”;
- prorektor U. Bobryk wysłuchała w archikatedrze lubelskiej *Oratorium na Boże Narodzenie* Jana Sebastiana Bacha, wykonanego z okazji 40-lecia Wydawnictwa Gaudium;
- prorektor A. Orłowska wzięła udział w spotkaniu podsumującym akcję „Sienkiewicz współczesny?”, prowadzoną z okazji Roku Sienkiewicza przez Instytut Filologii Polskiej;
- prorektor U. Bobryk wzięła udział w uroczystościach jubileuszowych z okazji 110-lecia Muzeum Lubelskiego.

16.12

- prorektor A. Orłowska uczestniczyła w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Kształcenia w Ciężeniu;

- rektor S. Michałowski i prorektor R. Dobrowolski wzięli udział w spotkaniu opłatkowym pracowników i słuchaczy Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, które odbyło się w Stółwce Akademickiej KUL.

21.12

- prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w spotkaniu świąteczno-norocznym w Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach;
- prorektor A. Bereza wzięła udział w spotkaniu opłatkowym w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie.

22.12

- rektor S. Michałowski wzięła udział w obiedzie wigilijnym zorganizowanym przez prof. Antoniego Dębińskiego, rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II;
- prorektor A. Bereza uczestniczył w miejskim spotkaniu opłatkowym w Trybunale Koronnym.

28.12

- rektor S. Michałowski wzięła udział w Gwiazdkowym Międzynarodowym Festiwalu Piłki Siatkowej Dziewcząt i Chłopców z okazji 25-lecia Towarzystwa Piłki Siatkowej w Lublinie.

5 grudnia w Filharmonii Lubelskiej odbył się koncert charytatywny „Tango Argentyńskie”, zorganizowany przez Miasto Lublin, Filharmonię Lubelską i Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Mikołaja w Lublinie. Podczas wydarzenia, w którym udział wzięła prorektor Alina Orłowska, zostały ogłoszone wyniki Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego i Plastycznego dla dzieci i młodzieży oraz zbierane były datki na rzecz parafii. W koncercie udział wzięli artyści Orkiestry Kameralnej Filharmonii Lubelskiej, Chóru Akademickiego UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej pod dyrekcją prorektor Urszuli Bobryk i Kwintet Tanguillo.



Fot. Barbara Proff

Prof. T. Łoś-Nowak

doktorem *honoris causa* UMCS

Prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak, emerytowany profesor Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymała tytuł doktora *honoris causa* UMCS. Uroczystość odbyła się 14 grudnia w Auli im. I. Daszyńskiego na Wydziale Politologii. Laudację wygłosił prof. dr hab. Marek Pietraś, prodziekan Wydziału Politologii ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą – promotor nadania tego tytułu.

Prof. T. Łoś-Nowak, 79. doktor *honoris causa* UMCS, to wybitna badaczka stosunków międzynarodowych, postrzegana w środowisku

akademickim jako autorytet w zakresie teorii stosunków międzynarodowych oraz polityki zagranicznej Polski. Jej zainteresowania obejmują także badania ewolucji fenomenu państwa w ponowoczesnym porządku międzynarodowym, kwestie bezpieczeństwa europejskiego, wspólnej polityki zagranicznej UE, ONZ i teorii polityki zagranicznej. Badania naukowe prof. T. Łoś-Nowak, zaprezentowane w ponad 150 publikacjach, licznych monografiach i artykułach w języku polskim i w językach obcych, wkład w rozwój młodej kadry naukowej oraz liczne osiągnięcia

dydaktyczne i organizacyjne współkształtowały współczesną naukę o stosunkach międzynarodowych.

Prof. T. Łoś-Nowak wniosła także znaczący i trwały wkład w rozwój naszego Uniwersytetu. Była recenzentem dwóch wniosków o tytuł profesora, czterech rozpraw doktorskich i jednej procedury habilitacyjnej pracowników Wydziału Politologii. Jako ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, a wcześniej Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, oceniała jakość kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. Uczestniczyła w kilkunastu konferencjach, wygłaszając referaty. Środowisko badaczy stosunków międzynarodowych na UMCS niezmiennie i od wielu lat mogło liczyć na jej wsparcie, życzliwość, ale i twórczy krytycyzm dla prowadzonych badań. ●

Wigilia Akademicka

16 grudnia w ACK UMCS „Chatka Żaka” odbyła się Wigilia Akademicka, zorganizowana tradycyjnie przez UMCS, Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów UMCS oraz Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”. Udział w spotkaniu opłatkowym



Fot. Agnieszka Rybczak



Fot. Agnieszka Rybczak



Fot. Agnieszka Rybczak

UMCS wsparł

Szlachetną Paczkę

Już po raz kolejny nasza Uczelnia dołączyła do ogólnopolskiej akcji Szlachetna Paczka, pomagając pięćoosobowej rodzinie z Lublina. Dzięki zaangażowaniu społeczności akademickiej naszego Uniwersytetu udało się zbierać wiele darów. 9 grudnia pracownicy Biura Karier spakowali paczkę, w której znalazły się m.in.: środki czystości, produkty dla niemowląt, żywność trwała, odzież, przybory szkolne, książki i wymarzone, świąteczne prezenty dla dzieci. Paczka została dostarczona rodzinie 11 grudnia. Dziękujemy za przyłączenie się do akcji!



Fot. Agnieszka Rydzak

wzięli przedstawiciele władz rektorskich i dziekańskich, pracownicy i studenci Uczelni. Świąteczny nastrój dopełniło wspólne kołędowanie oraz tradycyjny poczęstunek. Po Wigilii w sali widowiskowej Chatki Żaka odbył się koncert świąteczny „Idą, idą Święta...”, podczas którego zaprezentowano najpiękniejsze polskie kolędy.

Gościem specjalnym koncertu była Krystyna Prońko, której towarzyszył Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej pod dyrekcją prorektor Urszuli Bobryk. Autorem aranżacji utworów był dr Marek Stefankiewicz z Zakładu Muzyki Rozrywkowej. ●



Fot. Katarzyna Kozielewicz

Ceremonia wręczenia Medali KEN

macje. Decyzją Ministra Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania wyróżnionych zostało 57 pracowników naszej Uczelni (podczas uroczystości odznaczono 39 osób). ●

16 grudnia w Sali Senatu odbyła się ceremonia wręczenia Medali Komisji Edukacji Narodowej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni naszego Uniwersytetu otrzymali odznaczenia z rąk kuratora oświaty w Lublinie Teresy Misiuk. Rektor Stanisław Michałowski pogratulował zebrany i przekazał im pamiątkowe legity-



Fot. Katarzyna Kozielewicz



Fot. Katarzyna Kozielewicz

Komunikat z obrad Senatu UMCS z 21 grudnia

Obradom Senatu przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Na wstępie Senat uczcił chwilą ciszy pamięć zmarłego prof. Maksymiliana Snocha. Następnie rektor złożył gratulacje prof. Tomaszowi Zawadzkiemu z okazji jubileuszu pracy zawodowej.

Obrady rozpoczęły się od przedstawienia informacji nt. działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.: inicjatywy utworzenia Związku Uczelni Lublina; obecności przedstawicieli UMCS na spotkaniach przygotowawczych do Kongresu Nauki Polskiej; przyjętej formuły zarządzania Centrum Analityczno-Programowym dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku „Ecotech-Complex – Człowiek, Środowisko, Produkcja”, zgodnie z którą Uczelnia zajmie się prowadzeniem Centrum; kilkunastu spotkań zorganizowanych na poszczególnych Wydziałach i z zaproszonymi gośćmi dot. działalności badawczej w Ecotech-Complex; nagrody „Kryształowa Cegła”, którą otrzymało Ecotech-Complex; inicjatywy dot. utworzenia Lubelskiego Centrum Słuchu i Mowy (we współpracy z prof. Henrykiem Skarżyńskim i marszałkiem województwa lubelskiego); rozmów prowadzonych z potencjalnymi nabywcami budynków przy pl. Litewskim oraz z wiceminister Teresą Czerwińską ws. wsparcia potencjalnej inwestycji mającej na celu wybudowanie

nowej siedziby dla Wydziału Politologii i Instytutu Psychologii; trwającej kontroli NIK dot. awansów naukowych; pierwszej raty, która wpłynęła na konto Uczelni za sprzedaż terenu pod budowę akademika przy ul. Pagi; otrzymanej dodatkowej dotacji z MNiSW.

Następnie senatorowie przyjęli Uchwałę ws. zatwierdzenia recenzji przygotowanej przez prof. dr. hab. Jana Pomorskiego dot. nadania prof. Krzysztofowi Pomianowi godności doktora *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego.

W związku z rezygnacją studentki Agnieszki Chwaleby z członkostwa w Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, senatorowie uzupełnili skład Komisji o osobę Mateusza Kowalewskiego z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki.

W dalszej kolejności podjęto uchwały dot.: zmian w Statucie UMCS, zmian w Regulaminie przyznawania nagród rektora nauczycielom akademickim UMCS, zgody na korektę przez rektora planu rzeczowo-finansowego na rok 2016.

Rektor przedstawił informację dot. zatrudnienia nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w roku akademickim 2015/2016.

Następnie senatorowie przyjęli pakiet uchwał dot. procesu dydaktycznego i studentów: ws. wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania no-

wych kierunków studiów I, II i III stopnia oraz jednolitych magisterskich; ws. wygaszenia kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych jako studia jednolite magisterskie; ws. utworzenia nowego kierunku fizjoterapia, jednolite studia magisterskie na Wydziale Zamiejscowym w Puławach; ws. efektów kształcenia na kierunku fizjoterapia, jednolite studia magisterskie na Wydziale Zamiejscowym w Puławach; ws. zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich, I oraz II stopnia w roku akademickim 2017/2018; ws. Regulaminu Własnego Funduszu Stypendialnego.

Senatorowie przyjęli także zmiany w strukturze organizacyjnej Wydziałów: Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Prawa i Administracji, Humanistycznego, Ekonomicznego, Pedagogiki i Psychologii oraz Filozofii i Socjologii.

Senat UMCS zatwierdził wnioski Rad Wydziałów: Humanistycznego ws. zatrudnienia dr hab. Katarzyny Smyk i dr. hab. Marka Siomy na stanowisku profesora nadzwyczajnego; Ekonomicznego ws. zatrudnienia prof. dr hab. Małgorzaty Dolińskiej na stanowisku profesora zwyczajnego; Pedagogiki i Psychologii ws. przedłużenia zatrudnienia dr hab. Grażynie Kwiatkowskiej, prof. nadzw. na stanowisku profesora nadzwyczajnego; Politologii ws. zatrudnienia prof. dr. hab. Konrada Zielińskiego na stanowisku profesora zwyczajnego; Artystycznego ws. zatrudnienia

NASZE SUKCESY

dr hab. Elżbiety Krzemińskiej, prof. nadzw., dr hab. Moniki Mielko-Remiszewskiej oraz dr. hab. Jana Gryki, prof. nadzw. na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Wśród spraw bieżących znalazły się:

- informacje rektora nt. podpisania listu intencyjnego w celu partnerstwa z Uniwersytetem Zielonogórskim ws. wspólnej realizacji projektu pn. „Region dla uczelni, uczelnia dla regionu – kluczem do zrównoważonego rozwoju Polski. Stanowisko 20 akademickich uczelni (uniwersytetów i politechnik) w sprawie nowego projektu ustawy »Prawo o szkolnictwie wyższym« oraz możliwości współpracy w celu poprawy jakości rozwoju naukowego, kształcenia oraz innowacyjności w skali regionalnej i globalnej w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego DIALOG”;

- przypomnienie przez przewodniczącego NSZZ „Solidarność” UMCS Józefa Kaczora o 35. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego i represjach w stosunku do pracowników UMCS.

Rektor zaprosił też na spotkanie noworoczne 3 stycznia 2017 r. w Sali Senatu UMCS. Dziekan prof. Kazimierz Trębacz zaprosił na VI Noc Biologów, zaplanowaną 13 stycznia 2017 r. na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Rektor poinformował także, że przekazał na piśmie odpowiedź na pytania dr. Jakuba Kosowskiego dot. szkoleń BHP prowadzonych na Uniwersytecie.

Ostatnim punktem porządku obrad było przyjęcie protokołów z posiedzeń Senatu 28 września i 23 listopada oraz złożenie przez rektora życzeń świątecznych.

Aneta Adamska
Rzecznik prasowy UMCS

Dr hab. A. Kopciowski z indywidualną Nagrodą Ministra

Dr hab. Adam Kopciowski z Instytutu Kulturoznawstwa otrzymał indywidualną Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za osiągnięcia naukowe w 2015 r.

Uroczystość wręczenia nagród, w której udział wzięł także prorektor Arkadiusz Bereza, odbyła się 9 grudnia w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie.

Dr hab. A. Kopciowski – historyk, adiunkt i kierownik Zakładu Kultury i Historii Żydów Instytutu Kulturoznawstwa, stypendysta Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie (2005). Zajmuje się historią Żydów w Polsce w XX w. Specjalizuje się w dziejach i kulturze ludności żydowskiej na Lubelszczyźnie od dwudziestolecia międzywojennego, przez czasy Zagłady, do okresu powojennego (do 1950 r.).

Nagrody Ministra przyznawane są corocznie za wybitne osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne (w ka-



• Dr hab. Adam Kopciowski

tegoriach: badań podstawowych, badań na rzecz rozwoju społeczeństwa i badań na rzecz rozwoju gospodarki), za wybitne osiągnięcia naukowe, za osiągnięcia w opiece naukowej i dydaktycznej, za całokształt dorobku naukowego oraz za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. ●

Nagroda dla dr M. Gorzelewskiej-Namioty

Dr Małgorzata Gorzelewska-Namiota, asystent na Wydziale Artystycznym otrzymała Nagrodę Prezydenta Miasta Radomia w Ogólnopolskim Biennale Sztuki – 44. Salonie Zimowym. Konkurs kulturowy tradycję związaną z najstarszą ogólnopolską wystawą plastyki organizowaną przez Towarzystwo Sztuk Pięknych Radomia od 1945 r. Nagrodzony obraz pt. *Po rzodkiewki* można było oglądać na wystawie pokonkursowej prezentowanej w Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu do 13 stycznia 2017 r.

Aklaud Młodych dla doktorantki UMCS

8 grudnia w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie odbyła się Gala Aklaud 2016 i sesja naukowa pt. „Kształcenie dziennikarskie – praktyka i rynek pracy”. Podczas Gali wręczony został Aklaud 2016 i Aklaud Młodych (wyróżnienie przyznawane studentom UMCS, KUL i WSPiA wykazującym się profesjonalizmem w pracy w mediach).

Członkowie Kapituły: prof. dr hab. Iwona Hofman, dziekan Wydziału Politologii UMCS i przewodnicząca, prof. dr hab. Karol Klauza, kierownik Katedry Semiotyki i Retoryki Dziennikarstwa Audiowizualnego KUL, dr Marta Komarska, rektor WSPiA i red. Alojzy Leszek Gzella przyznali nagrodę główną – Akademię Laur Dziennikarski 2016 red. Piotrowi Zdanowiczowi za ogólny wkład doświadczenia zawodowego czynnego dziennikarza w kształcenie młodego pokolenia. Red. P. Zdanowicz od lat związany jest z Wydziałem Politologii UMCS jako wykładowca na kierunkach dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz produkcja medial-

na. Jest również wieloletnim pracownikiem Telewizji Polskiej w Lublinie.

Akademię Laur Dziennikarski Młodych otrzymała Ewa Bulisz – absolwentka filologii polskiej i kulturoznawstwa na Wydziale Humanistycznym UMCS oraz stosunków międzynarodowych na Wydziale Politologii UMCS, doktorantka na Wydziale Humanistycznym UMCS. Pierwsze kroki redakcyjne zaczęła stawiać już na studiach, publikując na łamach lubelskiej „Gazety Wyborczej”. Jest jedną z pierwszych reporterów TV UMCS. Od 2014 r. pełni funkcję redaktora naczelnego czasopisma naukowego „Acta Humana”. Wzięła udział w ponad 40 ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych poświęconych kondycji współczesnych mediów. Opublikowała kilkanaście artykułów poświęconych analizie gatunków prasowych.

Obecnie, pod kierunkiem prof. Marii Wojtak, przygotowuje rozprawę doktorską z zakresu gatunkowego ukształtowania współczesnej prasy kobiecej. Wraz ze swoją promotorką zredagowała i wydała w 2015 r. mo-



• Ewa Bulisz

Fot. Sylwia Skotnicka

nografię zbiorową pt. *Porozmawiamy o gatunkach artystycznych i użytkowych*. E. Bulisz jest organizatorką warsztatów redaktorskich dla studentów i młodzieży licealnej. Jest inicjatorką spotkań autorskich promujących osiągnięcia badawcze lubelskich naukowców i wydarzeń o charakterze naukowym i kulturalnym. Jest także stałym członkiem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, Polskiego Towarzystwa Edukacji Medialnej oraz Polskiego Towarzystwa Logopedycznego.

Po uroczystym wręczeniu nagród i wygłoszeniu laudacji przez

red. A.L. Gzellę i dr. Tomasz Rakowskiego, odbyła się dyskusja panelowa pt. „Kształcenie dziennikarskie – praktyka i rynek pracy” z udziałem dziekanów kierunków medjoznawczych lubelskich uczelni i redaktorów lokalnych mediów: Polskiego Radia Lublin, Kuriera Lubelskiego i Dziennika Wschodniego. Sylwia Skotnicka



• Piotr Zdanowicz

Fot. Sylwia Skotnicka



• Od lewej: prof. Karol Klauza, prof. Iwona Hofman i dr Tomasz Rakowski

Fot. Sylwia Skotnicka

Studentka UMCS z tytułem Miss Polski 2016

Paulina Maziarz, studentka Wydziału Prawa i Administracji zdobyła tytuł Miss Polski. Finał konkursu odbył się 4 grudnia w Krynicy-Zdroju. W 27. finale konkursu Miss Polski wzięły udział 23 kandydatki z całego kraju. 14 grudnia z Pauliną Maziarz spotkali się rektor Stanisław Michałowski i dziekan Wydziału Prawa i Administracji Anna Przyborowska-Klimczak.



Fot. Bartosz Prohl

• Paulina Maziarz



Fot. Bartosz Prohl

• Od lewej: rektor Stanisław Michałowski, Paulina Maziarz i dziekan Anna Przyborowska-Klimczak

Wyróżnienie za pracę magisterską

Student Kamil Wójcik otrzymał wyróżnienie ministra nauki i szkolnictwa wyższego za pracę magisterską „Jurysdykcja krajowa z zakresu prawa własności przemysłowej” w 14. edycji konkursów

na najlepszą pracę naukową z zakresu własności intelektualnej, ogłoszonych przez Urząd Patentowy RP. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 16 grudnia w kinie Iluzjon w Warszawie.



Fot. Bartosz Prohl

„Kryształowa Cegła” dla Ecotech-Complex

Centrum Analityczno-Programowe dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku „Ecotech-Complex – Człowiek, Środowisko, Produkcja” otrzymało tytuł i nagrodę „Kryształowa Cegła” w kategorii „Obiekty użyteczności publicznej”. Statuetkę odebrał rektor Stanisław Michałowski podczas uroczystej gali, która odbyła się 9 grudnia w Filharmonii Lubelskiej.

Głównym celem plebiscytu jest promocja inwestycji i wyróżnienie modelowych praktyk w budownictwie, uwzględniających też ochronę środowiska. Nagradzani są wszyscy uczestnicy procesu budowlanego, tj. inwestor, projektant i wykonawca. Organizatorem konkursu „Kryształowa Cegła” na najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej jest Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe Lublin. W tegorocznej edycji rywalizowało ze sobą 39 inwestycji w 10 kategoriach.

Budynek Centrum składa się z czterech modułów badawczych nasadzonych na trzykondygnacyjny cokół. Wnętrze cokołu wypełnia podłużny hall, do którego przylegają sale seminaryjne, pokoje pracy cichej, pokoje socjalne oraz aula. Dwukondygnacyjny hall uzupełniają zielone patia otwarte na ogród. Pod

budynkiem znajduje się parking podziemny. Budynek posiada centralny system zarządzania, sterowania i kontroli poszczególnych instalacji (BMS – *Building Management System*). W Ecotech-Complex znajdują się pomieszczenia czyste tzw. *clean rooms*, które specjalnie izolowane od otoczenia pozwalają na kontrolowanie czystości oraz temperatury i wilgotności powietrza w ich wnętrzu. Umożliwia to realizację badań wymagających wyeliminowania sytuacji, w których istnieje prawdopodobieństwo zanieczyszczenia preparatów. W budynku zastosowano również energooszczędne systemy oświetlenia zewnętrznego, gruntowy wymiennik ciepła umieszczony pod posadzką garażu i kolektory słoneczne na dachach.

Ecotech-Complex dysponuje nowoczesnym sprzętem badawczym oraz powierzchnią laboratoryjną, które mają służyć współpracy sektora nauki z przemysłem.

Budżet Obywatelski 2017

Trzy projekty KU AZS UMCS otrzymały dofinansowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego 2017 Miasta Lublin:

1. Wirtualny Uniwersytet dla każdego (nr D-19) – projekt ma na celu prowadzenie działań edukacyjno-wychowawczych z wykorzystaniem najnowszych technologii. Zakłada uruchomienie internetowej platformy, na której gromadzone będą materiały wykładów i praktyków wszelkich dziedzin, oraz powołanie „grupy mobilnej”, która będzie wizytować szkoły, co uatrakcyjni lekcje i zachęci młodzież do studiowania na lubelskich uczelniach.
2. Sport dla każdego (nr M-75) – projekt ma na celu stworzenie nowych możliwości spędzania wolnego

czasu w Lublinie. Zakłada udostępnienie darmowej siłowni i klubu fitness, całoroczną organizację darmowych zajęć sportowych, m.in. ligi paintballowej czy amatorskich rozgrywek koszykarskich.

3. Aktywność dla każdego (nr M-77) – projekt ma umożliwić aktywne spędzanie wolnego czasu w Lublinie. Pozwoli na organizację darmowych imprez sportowych, np. „Juwenaliów na sportowo”, a także organizację spotkań ze sportowcami związanymi z Lubelszczyzną (ale nie tylko), którzy osiągnęli sukces (np. Michałem Szybą, Moniką Brzostek, Kingą Kołosińską czy Konradem Czerniakiem), oraz uruchomienie nowych, modnych sekcji sportowych, jak np. bubble futbol czy jump and fit.

CNICJO UMCS wyróżnione przez ETS Global

2 grudnia w hotelu Mercure Warszawa Centrum odbyła się ogólnopolska konferencja środowiska akademickiego pt. „Skuteczne zarządzanie edukacją językową kluczem do sukcesu uczelni i jej absolwentów”, zorganizowana przez Educational Testing Service (ETS) Global. Spotkanie dedykowano reprezentantom centrów językowych szkół wyższych kierującym działaniami Akredy-

towanych Ośrodków Egzaminacyjnych i współpracą z ETS Global oraz odpowiadającym za jakość kształcenia językowego na uczelniach.

Celem spotkania była analiza obecnego statusu edukacji językowej w kontekście wyzwań stojących przed szkolnictwem wyższym. Poruszono kwestie dotyczące jakości kształcenia, omówiono sposoby nauczania, testowania i certyfikowania języków obcych dostosowane do potrzeb rynku, a także wymieniono cenne doświadczenia między przedstawicielami licznych ośrodków akademickich w Polsce.

Zainteresowanie działaniami podejmowanymi przez Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych

UMCS oraz liczne pytania dotyczące wypracowanych strategii, kierowane pod adresem reprezentujących Centrum mgr Małgorzaty Chmielewskiej i mgr Katarzyny Zalewskiej, dowodzą ugruntowanej na tle innych polskich uczelni pozycji Centrum jako wzorcowej jednostki zajmującej się nauczaniem i certyfikacją języków obcych.

Za wymierny wkład i zaangażowanie w dotychczasową współpracę z ETS Global, a także zakrojone na szeroką skalę profesjonalne przedsięwzięcia, które zaowocowały wieloma sukcesami, przyczyniając się do popularyzacji egzaminu TOEIC, CNICJO UMCS zostało wyróżnione prestiżową statuetką, dyplomem oraz oficjalnym podziękowaniem.

• Dyrektor M. Chmielewska (po prawej) odbiera wyróżnienie



Archiwum ETS Global © w Polsce

NA WYDZIAŁACH



Wydział Biologii i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 21 grudnia podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia dr. inż. Karolowi Fijałowskiemu, zatrudnionemu na stanowisku adiunkta w Katedrze Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Dr inż. K. Fijałowski przedłożył w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe monograficzny cykl publikacji naukowych pod wspólnym tytułem: *Analiza wpływu wirującego pola magnetycznego na mikroorganizmy oraz możliwości jego wykorzystania w procesach biotechnologicznych*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. inż. K. Fijałowskiemu przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: przewodniczący prof. Jerzy Korobin, sekretarz dr hab. Monika Janczarek, prof. nadzw., recenzenci: prof. Maria Łebkowska, dr hab. Izabela Świącicka, prof. Mariusz Gagoś, członkowie: dr hab. Aleksandra Ziemińska-Buczyńska, dr hab. Adrian Wiater.

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 21 grudnia podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr. Sylwii Wdowiak-Wróbel, zatrudnionej na stanowisku adiunkta

w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii. Dr S. Wdowiak-Wróbel przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe monograficzny cykl publikacji naukowych pod wspólnym tytułem: *Bioróżnorodność, taksonomia i filogeneza izolatów z brodawek korzeniowych Astragalus cicer oraz charakterystyka ich właściwości promujących wzrost roślin*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr S. Wdowiak-Wróbel przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: przewodnicząca prof. Małgorzata Korbin, sekretarz dr hab. Iwona Komaniecka, recenzenci: prof. Andrzej Kononowicz, prof. Ewa Łojkowska, prof. Cezary Mądrzak, członkowie: dr hab. Michał Sikorski, dr hab. Jolanta Jaroszuk-Ścisła.

Wyjazdy

Dr hab. Anna Jarosz-Wilkotazka, prof. nadzw. (Zakład Biochemii) w dn. 18–21 grudnia przebywała na wyjeździe studyjnym i konsultacjach naukowych w Pescarze (Włochy) w firmie Creator Machinery.



Wydział Chemii

Wyjazdy zagraniczne

Prof. dr hab. Barbara Gawdzik (Zakład Chemii Polimerów) w dn. 6–7 grudnia uczestniczyła w obronie doktorskiej mgr Patrycji Kozik-Ostrowskiej na Université de Reims Champagne-Ardenne (URCA), Francja.

Dr hab. Paweł Szabelski (Zakład Chemii Teoretycznej) w dn. 10–16 grud-

nia uczestniczył w konferencji naukowej „Advanced Microscopy and Spectroscopy of Supramolecular and Macromolecular Systems on Surfaces” w Hong Kong University of Science and Technology, Chiny.



Wydział Filozofii i Socjologii

Habilitacje

14 grudnia Rada Wydziału Filozofii i Socjologii podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia dr. Pawłowi Sikorze (Zakład Historii Filozofii Nowożytnej). Osiągnięcie naukowe: monografia *Pojęciowa treść percepcji w filozofii nowożytnej*. Recenzenci: ks. prof. dr hab. Stanisław Janeczek (KUL), prof. dr hab. Adam Grzeliński (UMK), dr hab. Cezary Mordka (UMCS).

Konferencje

W dn. 5–7 grudnia na Wydziale Filozofii i Socjologii odbyły się wykłady dr Anity Pacholik-Żuromskiej (Zakład Kognitywistyki i Epistemologii, Instytut Filozofii UMK w Toruniu), zorganizowane w ramach współpracy między Instytutem Filozofii UMK i Instytutem Filozofii UMCS.

W dn. 10–11 grudnia odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Filozoficzna „Episteme”, zorganizowana przez Wydział Filozofii i Socjologii UMCS, Fundację na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL oraz Zakład Etyki i Filozofii Człowieka Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Spotkanie miało na celu wymianę

myśli i idei w gronie osób interesujących i pasjonujących się filozofią, a także przyczynienie się do promocji filozofii oraz integracji i aktywizacji środowiska filozoficznego w Polsce. ●

Wieczór wigilijny

13 grudnia w holu Wydziału Filozofii i Socjologii Studenckie Anglojęzyczne Koło Artystyczne „Chorea” zorganizowało wieczór wigilijny. Wraz z opiekunem koła mgr Renatą Łukiewicz-Kostro studenci socjologii, europeistyki i kognitywistyki zabrali zaproszonych gości w magiczną świąteczną podróż. Nie zabrakło pięknej poezji w języku rosyjskim, angielskim, białoruskim i niemieckim. Wspólnie śpiewaliśmy kolędy i tańczyliśmy tradycyjny żydowski taniec. Na zakończenie delektowaliśmy się słodkościami przygotowanymi przez studentów. Zaproszeni goście bardzo mile ocenili nasz pomysł na wspólne świętowanie. Mamy nadzieję, że zobaczymy się także za rok.

Ewelina Tatarczak,
studentka III roku socjologii



Wydział Humanistyczny

Habilitacje

7 grudnia dr Renata Bizek-Tatara (Instytut Filologii Romańskiej) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie literaturoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: publikacja *Niezwykła podszewka codzienności. Fantastyka Jeana Muno*. Recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Jarosz, prof. dr hab. Paweł Matyaszewski, dr hab. Tomasz Swoboda, prof. UG. ●

7 grudnia dr Alina Maciejewska (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: publikacja *Analogi w języku i umyśle. Teoria „grup proporcjonalnych relacji” w badaniach nad kompetencją*

językową uczniów i studentów. Recenzenci: prof. dr hab. Kazimiera Krakowiak, prof. dr hab. Jadwiga Cieszyńska-Rożek, dr hab. Jolanta Panasiuk, prof. nadzw. (UMCS). ●

Konferencje

W dn. 25–27 listopada prof. Paweł Frelík (Instytut Anglistyki) wziął udział w międzynarodowej konferencji „New Paradigms in English and American Studies”, zorganizowanej przez University of Sofia (Bułgaria). Wygłosił wykład plenarny pt. „Science Fiction, Comics And Video Games: Emergent Disciplines And The Thing Previously Known As Popular Culture” oraz poprowadził warsztaty „Digital Tools and Social Media in Research and Teaching”. ●

W dn. 1–12 grudnia odbyły się Dni Centrum Brytyjskiego UMCS, zorganizowane pod hasłem *Yes, we're open!*. W programie znalazły wykłady, warsztaty, wystawy i spotkania przygotowane m.in. przez pracowników Instytutu Anglistyki, Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej oraz Koło Naukowe Anglistów. ●

5 grudnia w Inkubatorze Medialno-Artystycznym odbyło się otwarte seminarium poświęcone kulturze gier komputerowych, zorganizowane przez Koło Naukowe Doktorantów Wydziału Humanistycznego oraz Centrum Badań Gier Wideo. Spotkanie poprowadził mgr inż. Stanisław Skulimowski, wiceprezes Lublin GameDev – grupy lubelskich twórców gier, asystent w Instytucie Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej. ●

W dn. 7–9 grudnia w Inkubatorze Medialno-Artystycznym odbyła się konferencja „KulTube 2.0 – Czas YouTuberów”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Cyberkultury działające przy Instytucie Kulturoznawstwa. ●

9 grudnia w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się konferencja „Konserwatorstwo arche-

ologiczne – próba diagnozy problemów ostatniego ćwierćwiecza”, zorganizowana przez IA UŁ oraz Ośrodek Archeologii Gór i Wyżyn Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Krakowie, Towarzystwo Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego i Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich. W konferencji uczestniczyła dr hab. Anna Zalewska (Instytut Archeologii) z referatem „Materialne pozostałości Wielkiej Wojny nad Rawką i Bzurą jako przedmiot badań archeologicznych i troski konserwatorskiej”. ●

W dn. 16–17 grudnia odbyła się konferencja naukowa „Supersystemy rozrywkowe w przestrzeni współczesnej (pop)kultury”, zorganizowana przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Dr Anita Has-Tokarz (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa) była członkiem komitetu organizacyjnego oraz wygłosiła referat pt. „Przyjemność (z) konsumowania... – książka kucharska jako element dziecięcych supersystemów rozrywkowych (kulturowy i medialny kontekst zjawiska)”. ●

18 grudnia dr hab. Jerzy Kutnik (Instytut Anglistyki) był gościem programu „Galeria Postaci” na Zamku Lubelskim. Przedstawił prelekcję pt. „Tłumaczenie (się) Ameryki”. ●

Wyróżnienia

Dr hab. Katarzyna Smyk (Zakład Kultury Polskiej Instytutu Kulturoznawstwa) została przyjęta na stanowisko redaktora czasopisma „Literatura Ludowa” na lata 2017–2020. „Literatura Ludowa” jest wiodącym polskim periodykiem poświęconym folklorystyce. Powstał w 1957 r. w Warszawie, a od roku 1972 wydawany jest we Wrocławiu. Pismo jest organem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2016 uzyskało 11 punktów. ●

Goście

19 grudnia w Instytucie Archeologii odbył się wykład otwarty „Badania

osady z okresu rzymskiego w Nie-szawie Kolonii, pow. Opole Lubelskie” poprowadzony przez mgr Martę Stasiak-Cyran z Działu Archeologii Muzeum Lubelskiego. ●

Dzień Gotycki

30 listopada na Wydziale Humanistycznym odbył się „Dzień Gotycki”, zorganizowany przez Zakład Literatury Angloirlandzkiej i Koło Naukowe Anglistów. Po otwarciu spotkania przez Dziekana prof. Irminę Wawrzyczek, licznie zgromadzeni słuchacze mieli okazję zapoznać się z przejawami gotyku kulturze, literaturze i języku. Prof. H. Kardela wygłosił referat nt. języka gockiego; świat wampirów, zjaw i potworów opisywali prof. W. Nowicki, dr A. Kowalczyk i A. Volkova. Wysłuchano także referatów o sposobach kreowania napięcia w utworach literackich (K. Wieldska) oraz o gotyckich aspektach intertekstualności (M. Orlik). Najwięcej miejsca poświęcono motywom gotyckim – inspiracjom w prozie (Demon lover – prof. A. Kędra-Kardela, J. Rowling – A. Juścińska, E. A. Poe – I. Parcheta, A. Pilipiuk, W. Collins – mgr A. Tryniecka), w poezji (wiktoriańskie ballady – prof. A. Kędzierska) i dramacie (Dziady – mgr K. Jaworska). Nie zabrakło także referatów poświęconych grom audio (D. Krać) i wideo (P. Kołtuniak), filmom (M. Orlik, J. Kula) oraz muzyce (mgr K. Jaworska). Do uczestnictwa w prelekcjach, które odbywały się w sali specjalnie udekorowanej na tę okoliczność, zachęcał plakat przygotowany przez studentów z Koła Naukowego Anglistów. Ponieważ zainteresowanie tym wydarzeniem przeszło oczekiwania organizatorów, już teraz zapraszamy na kolejną edycję „Dnia Gotyckiego” za rok. ●



Wydział
Matematyki,
Fizyki
i Informatyki

Doktoraty

9 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Beaty

Gebus-Czupyt pt. „Badania składu izotopowego azotanów ($\delta^{15}N$, $\delta^{18}O$), siarczanów ($\delta^{34}S$, $\delta^{18}O$) i fosforanów ($\delta^{18}O$)”. Promotor: prof. dr hab. Stanisław Hałas (Instytut Fizyki). Recenzenci: prof. dr hab. Anna Pazdur (Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne Politechniki Śląskiej w Gliwicach) i prof. dr hab. inż. Kazimierz Różański (Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH). Mgr B. Gebus-Czupyt ukończyła Studia Doktoranckie Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. ●

12 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Marka Gorgola pt. „Badanie procesów fizykochemicznych w materiałach porowatych techniką spektroskopii czasów życia pozytonów”. Promotor: dr hab. Bożena Jasińska, prof. nadzw. (Instytut Fizyki), promotor pomocniczy: dr hab. Radosław Zaleski (Instytut Fizyki). Recenzenci: prof. dr hab. inż. Grzegorz Karwasz (Instytut Fizyki UMK w Toruniu) i dr hab. Jerzy Kansy, prof. nadzw. (Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach UŚ w Katowicach). Mgr M. Gorgol ukończył Studia Doktoranckie Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. ●

12 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Piotra Konkola pt. „Symulacje numeryczne fal magnetoakustycznych w grawitacyjnie uwarstwionej atmosferze słońca”. Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Murawski (Instytut Fizyki). Recenzenci: prof. dr hab. Katarzyna Otmianowska-Mazur (Instytut-Observatorium Astronomiczne UJ w Krakowie) i dr hab. Jerzy Matyjasek, prof. nadzw. (Instytut Fizyki). Mgr P. Konkol ukończył Studia Doktoranckie Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. ●

19 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Radosława Szlązaka pt. „Spektroskopowe

badania oddziaływania nanostruktur metalicznych z cząsteczkami o znaczeniu biologicznym”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław I. Gruszecki (Instytut Fizyki), promotor pomocniczy: dr hab. Rafał Luchowski (Instytut Fizyki). Recenzenci: prof. dr hab. Kvetoslava Burda (Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH) i dr hab. Jacek Goc, prof. nadzw. (Instytut Fizyki Politechniki Poznańskiej). Mgr R. Szlązak ukończył Studia Doktoranckie Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. ●

19 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Joanny Sagan pt. „Badanie samoorganizacji antybiotyku polienowego amfoterycyny B metodami spektroskopii molekularnej”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław I. Gruszecki (Instytut Fizyki), promotor pomocniczy: dr Krzysztof Tutaj (Instytut Fizyki). Recenzenci: prof. dr hab. Alina Dudkowiak (Instytut Fizyki Politechniki Poznańskiej) i prof. dr hab. Piotr Bojarski (Instytut Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Gdańskiego). Mgr J. Sagan ukończyła Studia Doktoranckie Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. ●



Wydział
Nauk o Ziemi
i Gospodarki
Przestrzennej

Spotkania

1 grudnia odbyło się seminarium „Rynek nieruchomości komercyjnych w aspekcie ekonomicznym i przestrzennym”. Było to drugie spotkanie naukowo-branżowe poświęcone różnym aspektom rynku nieruchomości komercyjnych w Polsce i Lublinie. Prelegentami byli naukowcy z UMCS, Szkoły Głównej Handlowej i Uniwersytetu Łódzkiego, a także reprezentanci instytucji publicznych i samorządów. Po części referatowej odbyła się dyskusja panelowa. Gościem honorowym seminarium oraz uczestnikiem dyskusji był prezydent Lublina dr Krzysztof Żuk. ●

12 grudnia podróżnicy Maciej Stromczyński i Grzegorz Ozimski byli gośćmi Studenckiego Koła Naukowego Geografów oraz Studenckiego Koła Naukowego „Globtroter”. Wygłosili prelekcję „Pacific Crest Trail” o legendarnym szlaku Ameryki Północnej. ●



Wydział Pedagogiki i Psychologii

Profesury

16 listopada Rada Wydziału Pedagogiki i Psychologii podjęła uchwałę o poparciu wniosku o nadanie tytułu naukowego profesora dr. hab. Henrykowi Cudakowi. ●

Habilitacje

Decyzją Rady Wydziału Pedagogiki i Psychologii z 16 listopada dr Mariusz Dembiński uzyskał stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. ●

Decyzją Rady Wydziału Pedagogiki i Psychologii z 14 grudnia dr Janusz Ślusarski uzyskał stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. ●

Konferencje

W dn. 24–26 listopada na Wydziale Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się II Krajowa Konferencja Psychologii Klinicznej. Tematem wiodącym były „Oblicza integracji w obszarach teorii i praktyki psychologii klinicznej”. Instytut Psychologii reprezentowały dr hab. Aneta Borkowska, prof. nadzw., dr hab. Barbara Gawda i dr hab. Ewa Małgorzata Szepietowska. Prof. A. Borkowska wygłosiła wykład plenarny pt. „Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – ujęcie neuropsychologiczne”. Dr hab. B. Gawda przewodniczyła sesji pt. „Zaburzenia osobowości i zaburzenia psychiczne w modelach opisowych i wyjaśniających” oraz wygłosiła referat na tej sesji pt. „Występo-

wanie zaburzeń osobowości w populacji polskiej. Wstępne dane”, a także wygłosiła referat „Skrypty emocjonalne w narracjach” w trakcie sesji poświęconej analizie narracji. Dr hab. E.M. Szepietowska przewodniczyła sesji „Deficyty poznawcze – uwarunkowania i dynamika”, w czasie której wygłosiła referat pt. „Poczucie deficytów poznawczych: znaczenie w (neuro)psychologicznej diagnozie klinicznej”. Odbyła się także promocja najnowszego podręcznika *Psychologia kliniczna*, wydanego przez PWN, którego współautorkami są prof. dr hab. Anna Herzyk i prof. Aneta R. Borkowska. ●

z grudnia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Humanistyka jako translacja i komunikacja”. Instytut Psychologii reprezentowały dr hab. Barbara Gawda oraz mgr Kalina Łukasiewicz, które przygotowały referat pt. „Obraz zaburzeń emocjonalnych w narracjach K. R. Jamison”. ●

6 grudnia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii odbyła się konferencja naukowa „Ofiary przemocy. Osoba doświadczająca przemocy w świecie milczenia czy wsparcia? Człowiek człowiekowi... Refleksje interdyscyplinarne”, zorganizowana przy współpracy Zakładu Pedagogiki Resocjalizacyjnej Instytutu Pedagogiki oraz Fundacji na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL. Celem spotkania była interdyscyplinarna analiza sytuacji osób pokrzywdzonych w Polsce, z uwzględnieniem ich potrzeb oraz przysługujących im praw. ●

Wyróżnienia

Dr Małgorzata Kuśpit otrzymała nagrodę zespołową III stopnia przyznaną przez Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu za publikację *Konflikt społeczny w perspektywie socjologicznej i pedagogiczno-psychologicznej. Wybrane zagadnienia*. ●

Wyjazdy

W dn. 6–10 grudnia dr Sara Filipiak (Zakład Psychologii Rozwoju Człowie-

ka i Psychologii Przemysłowej Instytutu Psychologii) zrealizowała wyjazd dydaktyczny w ramach programu mobilności akademickiej Erasmus+ w Instituto Politécnico do Porto (Escola Superior de Educação) w Porto (Portugalia). Przeprowadziła zajęcia dydaktyczne nt. „Developmental trajectories of executive function(s) in childhood. Links with developmental changes in locus of control”. ●

Inne

6 grudnia roku studentki II roku pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej, pod opieką dr Barbary Bilewicz-Kuźni, odwiedziły przedszkole nr 43 na ul. Skautów w Lublinie. Głównym celem wizyty było wręczenie dzieciom prezentów, a także obserwacja pracy w placówce. ●



Wydział Politologii

Habilitacje

20 grudnia Rada Wydziału Politologii, na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: przewodniczący prof. dr hab. Konstanty Wojtaszczyk, sekretarz dr hab. Magdalena Piechota, recenzenci: prof. dr hab. Ewa Stasiak-Jazukiewicz, dr hab. Teresa Sasińska-Klas, dr hab. Grażyna Stachyra, członkowie: prof. dr hab. Stanisław Michalczyk, prof. dr hab. Iwona Hofman, podjęła uchwałę o nadaniu dr Urszuli Doliwie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie nauk o polityce w obszarze komunikowania politycznego (polityka medialna). Temat rozprawy: *Radio społeczne i jego miejsce w systemie medialnym w Polsce i Europie*. ●

Doktoraty

25 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Jarosława Ponomarenko pt. „Partie i ugrupowania polityczne Ukrainy wobec integracji z Unią Europejską”. Promotor: prof. dr hab. Marek Żmigrodzki (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab.

Walenty Baluk (UMCS), dr hab. Tomasz Stępniewski (KUL). ●

9 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Justyny Maguś pt. „Słowo Polskie» w latach 1918–1928. Organ prasowy Narodowej Demokracji”. Promotor: prof. dr hab. Ewa Maj (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Iwona Hofman (UMCS), prof. dr hab. Michał Śliwa (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie). ●

Olimpiada Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności

9 grudnia na Wydziale Politologii odbył się II etap pierwszej edycji Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. W godzinnym teście złożonym z 40 pytań uczniowie szkół ponadgimnazjalnych musieli wykazać się szczegółową wiedzą dot. szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Z udziałem władz Wydziału oraz zaproszonych gości reprezentujących Patronów Honorowych ogłoszono finalistów zawodów okręgowych, którzy będą w dn. 24–25 marca 2017 r. reprezentować województwo lubelskie. Do etapu centralnego zakwalifikowało się dziesięcioro uczniów: Aleksandra Nowakowska (V LO w Lublinie), Aleksandra Wąsik (V LO w Lublinie), Monika Zarajczyk (V LO w Lublinie), Jacek Wójcik (II LO w Lublinie), Julia Bańka (Zespół Szkół nr 3 w Hrubieszowie), Aleksandra Kot (Zespół Szkół nr 3 w Hrubieszowie), Małgorzata Piekło (Zespół Szkół Ekonomicznych i III LO w Chełmie), Radosław Dudziak (V LO w Lublinie), Gabriela Węglińska (V LO w Lublinie), Sandra Jurek (V LO w Lublinie). Gratulujemy finalistom i ich opiekunom.

Lilianna Węgrzyn-Odzioba



Wydział Prawa i Administracji

Habilitacje

14 grudnia Rada Wydziału Prawa i Administracji, uwzględniając pozytywną opinię Komisji Habili-

tacyjnej składzie: przewodnicząca prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca (Akademia Leona Koźmińskiego), sekretarz dr hab. Bartosz Liżewski (UMCS), recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Płaszka (UJ), prof. dr hab. Jerzy Leszczyński (UŁ), dr hab. Andrzej Korybski, prof. nadzw. (UMCS), członkowie: prof. dr hab. Zygmunt Tobor (UŚ), dr hab. Małgorzata Stefaniuk, prof. nadzw. (UMCS), podjęła uchwałę o nadaniu dr Annie Kalisz stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych. ●

Doktoraty

6 grudnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Daniluk-Jarmoniuk. Temat: „Odpowiedzialność zawodowa lekarza”. Promotor: dr hab. Teresa Liszcz, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Teresa Wyka, prof. nadzw. (UŁ), dr hab. Anna Kosut (UMCS). ●

Konferencje

5 grudnia odbyło się VIII Lubelskie Seminarium Karnistyczne pt. „Samobójstwo”, zorganizowane przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości oraz Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii UMCS. W ramach czterech paneli zostały wygłoszone następujące referaty: „Samobójstwo jako zjawisko społeczne – pojęcie i rodzaje” – dr hab. Małgorzata Stefaniuk, prof. nadzw. (UMCS), „Samobójstwo w prawie obowiązującym na ziemiach polskich do 1932 r.” – dr hab. Andrzej Wrzyszczyk, prof. nadzw. (UMCS), „Analiza ustawowych znamion czynu zabronionego z art. 151 k.k.” – dr hab. Magdalena Budyn-Kulik (UMCS, IWS Warszawa), „Targnięcie się na własne życie – wybrane zagadnienia dogmatyczne” – dr Patrycja Kozłowska-Kalisz (UMCS), „Amerykański pojedynek jako forma namowy do samobójstwa” – Wiesław Koziulewicz (sędzia SN), „Podżeganie i pomoc do samobójstwa w ujęciu prawoporównawczym” – dr hab. Marek Kulik (UMCS), „Namawianie i udzielenie pomocy do samobójstwa (art. 151 k.k.) w świetle badań empirycznych” – prof. dr hab. Marek Mozgawa (UMCS, IWS Warszawa),

mgr Paweł Bachmat (IWS Warszawa), „Prawna natura samobójstwa: od anonii po autonomię” – dr hab. Monika Płatek, prof. nadzw. (UW), „Wpływ internetu na zjawisko samobójstwa” – prof. dr hab. Jacek Sobczak (Uniwersytet SWPS w Warszawie), „Terrorystyczne zamachy samobójcze” – dr hab. Aneta Michalska-Warias (UMCS), „Starożytna ocena etyczna samobójstwa” – ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński (UPJPII w Krakowie), „Konstruktywny i niekonstruktywny potencjał samobójstwa” – dr hab. Stanisław Kijaczko (UO), „Psychiatryczne aspekty samobójstwa: od statystyki po aktywną prewencję” – dr hab. n. med. Marcin Olajossy (UM w Lublinie), „Mity i półprawdy na temat samobójstwa jako przykłady stereotypów” – dr hab. Wioletta Tuszyńska-Bogucka (WSEI w Lublinie). ●

12 grudnia odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Idee konstytucjonalizmu we współczesnej Europie”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Prawników – Sekcję Historii i Teorii Państwa i Prawa we współpracy z Katedrą Teorii i Filozofii Prawa oraz Katedrą Prawa Konstytucyjnego. W spotkaniu uczestniczyli studenci i doktoranci z wielu ośrodków akademickich. Tematyka konferencji obejmowała m.in. problematykę struktury konstytucji oraz zakres jej uregulowań w państwach europejskich, z uwzględnieniem elementów prawoporównawczych. Rozważano problemy dot. odrębnego trybu zmiany ustawy zasadniczej i wpływu konstytucji na kształtowanie stosunków międzynarodowych, a także kwestię, czy współczesne konstytucje ograniczają się do określenia norm prawa publicznego, czy regulują także relacje państwo–obywatel. ●

7 grudnia Koło Naukowe Prawa Spółek UMCS zorganizowało warsztaty z zakresu tworzenia spółek kapitałowych, które poprowadzili dr hab. Małgorzata Dumkiewicz i mgr Paweł Daszczyk z Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego. ●



Archiwum rodzinne

• Mieczysław Marczuk

Doc. Mieczysław Marczuk (1924–2016)

Wspomnienie

22 lipca 2016 r. odszedł od nas wybitny pedagog, andragog, działacz oświatowy. Człowiek niezwykle aktywny, wysoko ceniony przez środowisko naukowe Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS jako znawca problemów edukacji ludzi dorosłych. Kierowany przez Niego Zakład Andragogiki stał się ważnym ośrodkiem badań i kształcenia kadr w zakresie andragogiki na terenie kraju. Animator badań kultury i sztuki ludowej na poziomie krajowym i międzynarodowym. Inicjator i współzałożyciel Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Wszystkie Jego osiągnięcia były rezultatem kompetencji merytorycznych, pracowitości, doskonałych umiejętności organizacyjnych i talentu. Był zawsze pogodny, uprzejmy, koleżeński, a przy tym skromny. Te właśnie cechy zjednywały mu powszechną sympatię i szacunek.

Urodził się 5 października 1924 r. w rodzinie rolniczej, we wsi Wielgorz w powiecie siedleckim. Sześcioklasową szkołę powszechną ukończył w Radzikowie-Stopkach, a klasę siódmą w Zbuczynie w 1938 r. Miał szerokie zainteresowania, np. lubił majsterkowanie, w rodzinnym domu zmontował radio kryształkowe na słuchawki. Zajmował się fotografowaniem i samodzielnie wykonywał odbitki we własnej ciemni fotograficznej, interesował się muzyką, a nawet grał na skrzypcach.

Po wybuchu II wojny światowej, chroniąc się przed wywiezieniem na prace przymusowe do Niemiec, uczył się i pracował w Krzymoszach jako pomocnik organisty. Później został organistą w Mszannie w powiecie siedleckim, gdzie czynnie działał w lokalnej jednostce Armii Krajowej. Po wojnie pracował jako organista w Jabłoni i Turowie w powiecie radzyńskim.

Już w połowie 1946 r. w Turowie przygotował scenariusz uroczystych

dożynek lokalnych i we wrześniu pokierował ich organizacją. Wypadły one imponująco, a autorytet 22-letniego Mieczysława znacznie wzrósł. To właśnie wtedy został zauważony przez władze samorządowe powiatu i środowisko nauczycielskie. Pierwszą propozycja pracy w szkole to efekt tego sukcesu. Już w 1947 r. zaferowano mu pracę nauczyciela w Szkole Podstawowej w Turowie, gdzie pracował do 1950 r. Tam też w świetlicy szkolnej zorganizował młodzieżowy amatorski zespół teatralny. Równolegle uzupełniał zaocznie kwalifikacje w Państwowym Liceum Pedagogicznym dla Dorosłych w Lublinie. 1 września 1950 r. opuścił rozspiewany Turów, obejmując stanowisko kierownika Szkoły Podstawowej nr 2 w Radzynie Podlaskim. Sprawował je do 31 sierpnia 1953 r. W nowym miejscu zorganizował i prowadził chór związków zawodowych, który w 1952 r. na wojewódzkich eliminacjach chórów amatorskich w Lublinie zajął drugie miejsce.

Mieczysław Marczuk był bardzo aktywnym i wyróżniającym się w środowisku szkolnym nauczycielem, o czym świadczy powierzenie mu już w 1952 r. funkcji prezesa Oddziału Powiatowego Związku Nauczycielstwa Polskiego (ZNP) w Radzynie Podlaskim. W 1953 r., w związku z wyborem do władz okręgowych

ZNP, przeniósł się do Lublina, gdzie pełnił funkcję kierownika Wydziału Pedagogicznego, a następnie sekretarza Zarządu Okręgu ZNP (1953–1958). W tym czasie studiował zaocznie na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskując w 1958 r. tytuł magistra pedagogiki. Ponadto, w 1956 r. w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie złożył egzamin na nauczyciela szkół średnich w zakresie historii oraz wiedzy o Polsce i świecie współczesnym.

W 1958 r. został zatrudniony w Korespondencyjnym Liceum Ogólnokształcącym w Lublinie jako nauczyciel historii. Po roku pracy powołany na wicedyrektora szkoły, funkcję tę pełnił do 1968 r. W latach 1962–1963 opracował eksperymentalną koncepcję szkoły korespondencyjnej. Polegała ona na zastosowaniu kompleksowego układu przedmiotów nauczania. Obowiązujące w szkole korespondencyjnej przedmioty podzielił na trzy grupy: przyrodniczą, humanistyczną i matematyczną. Uczniowie w systemie eksperymentalnym uczyli się mniejszej liczby przedmiotów z jednej lub dwu grup. Ponadto, jako pomoce naukowe otrzymali oni przewodniki metodyczne opracowane przez nauczycieli tej szkoły pod redakcją Mieczysława Marczuka. Eksperyment, który przeprowadził w swojej szkole,

dowiódł, że efektywność kształcenia w klasach eksperymentalnych jest znacznie wyższa niż w klasach tradycyjnych. Pozytywne wyniki tego przedsięwzięcia były popularyzowane przez autora w literaturze oświatowej, na konferencjach dla nauczycieli, a następnie stosowane w liceach korespondencyjnych w kraju. Nowatorski pomysł otworzył autorowi drogę do pracy w UMCS. Profesor Konstanty Lech, kierownik Katedry Pedagogiki UMCS zaproponował Mieczysławowi Marczukowi współpracę naukową oraz zatrudnienie w swojej Katedrze w charakterze starszego asystenta od 1 października 1963 r. Propozycję przyjął i tak rozpoczęła się Jego kariera naukowa w środowisku akademickim.

Po uzyskaniu w 1966 r. stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki pod kierunkiem prof. Konstantego Lecha, M. Marczuk do 1969 r. konty-

w w Wojewódzkiej Radzie Postępu Pedagogicznego przy Kuratorium Oświaty. Popularyzował naukowe założenia eksperymentu na środowiskowych konferencjach nauczycielskich i na spotkaniach z nauczycielami w ramach rad pedagogicznych w szkołach. Ponadto, był redaktorem naukowym trzech tomów publikacji zawierających podsumowanie Lubelskiego Eksperymentu Pedagogicznego z lat 1964–1969, którego wyniki zaprezentowano na ogólnopolskiej sesji naukowej zorganizowanej w Lublinie w listopadzie 1969 r. Był autorem *Programu drugiego etapu Lubelskiego Eksperymentu Pedagogicznego 1971–1975* (Lublin 1971). Równocześnie w latach 1964–1969 opublikował kilkanaście artykułów i rozpraw w czasopismach pedagogicznych i oświatowych, co bardzo podniosło Jego rangę jako pracownika naukowego.

W 1970 r. dr Mieczysław Marczuk otrzymał stanowisko docenta, a rek-

prodziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii (1974–1984) oraz kierownika Punktu Konsultacyjnego UMCS przy Wyższej Oficerskiej Szkole Lotniczej w Dęblinie (1975–1985). Ponadto, w Szkole Lotniczej był dodatkowo zatrudniony w wymiarze pół etatu, początkowo na stanowisku docenta (1975–1980), a następnie profesora (1980–1985). Przez dwie kadencje był członkiem Senatu Akademickiego UMCS. W latach 1977–1990 kierował Lubelskim Oddziałem Instytutu Badań Problemów Młodzieży.

Główne zainteresowania badawcze doc. M. Marczuka koncentrowały się na zagadnieniach związanych z problemami teorii edukacji dorosłych (andragogice) i na polityce kulturalnej. W latach 1981–1990 kierował centralnymi badaniami w zakresie edukacji dorosłych w Polsce, w ramach tzw. problemu węzłowego. Uczestniczyli w nich pracownicy zakładów pedagogiki dorosłych z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Poznańskiego, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Wyniki tych badań w dużym stopniu były wykorzystywane przez resort oświaty przy reformowaniu systemu edukacji ludzi dorosłych w Polsce. Doc. M. Marczuk był też autorem koncepcji i planu studiów pedagogicznych o specjalności w zakresie pracy kulturalno-oświatowej, początkowo realizowanych w UMCS, a następnie wprowadzonych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego we wszystkich uniwersytetach. W latach 1975–1990 wszystkie uczelnie pedagogiczne w kraju prowadziły studia pedagogiczne o specjalności kulturalno-oświatowej według tej koncepcji.

Długoletni współpracownik Docenta, prof. Jan Saran, przed laty pierwszy doktorant w kilkunastoosobowym Zakładzie Andragogiki UMCS, tak wspomina te czasy: „doc. dr Mieczysław Marczuk podejmował niestrudzenie wciąż nowe społeczne wyzwania, nowe zadania wykraczające daleko poza zawodowe zobowiązania, w które włączał



Archiwum rodzinne

• Mieczysław Marczuk (pośrodku) z chórem związków zawodowych, którego był dyrygentem, Radzyń Podlaski 1952 r.

nuował pracę naukową w Katedrze, awansując na stanowisko adiunkta. Prowadził zajęcia ze studentami studiów dziennych i zaocznych z pedagogiki dorosłych i pedagogiki społecznej. Wówczas podjął specjalizację w dziedzinie teorii edukacji ludzi dorosłych (andragogiki). Bardzo aktywnie uczestniczył w realizacji Lubelskiego Eksperymentu Pedagogicznego, działając

tor UMCS powołał go na kierownika Zakładu Andragogiki, którym zarządzał do 1991 r. Oprócz wielostronnej aktywności naukowo-dydaktycznej w swoim Zakładzie, przejawiał też dużą aktywność na nowo utworzonym Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS oraz w funkcjonującym w jego ramach Instytucie Pedagogiki. Pełnił funkcje: dyrektora Instytutu Pedagogiki (1972–1974, 1984–1991),



• Od lewej: prof. Konstanty Lech, opiekun naukowy i doc. Mieczysław Marczuk

pracowników Zakładu. Uwielbiał organizować wielkie spotkania i im przewodzić, doceniał też życie towarzyskie integrujące działalność zespołu. Pod Jego kierownictwem Zakład tętnił życiem. Poza pracą naukową i dydaktyczną, organizował wyjazdy integracyjne całego zespołu do atrakcyjnych miejscowości w regionie, staże naukowe pracowników, terenowe obozy naukowe, ogólnopolskie dwutygodniowe kursokonferencje w różnych częściach kraju. [...] Postrzegany był jako człowiek niezwykle pracowity, ambitny, oddany pracy zawodowej, dobrze zorganizowany i konsekwentny w działaniu”.

Doc. M. Marczuk poświęcał wiele uwagi pracy dydaktycznej i miał cenne osiągnięcia w tym zakresie. Opracował przewodniki metodyczne dla studentów studiów zaocznych z pedagogiki. Jego wykłady

cieszyły się powszechnym zainteresowaniem. Doceniał znaczenie młodej kadry. Wypromował ponad 500 magistrów z dziedziny andragogiki, polityki kulturalnej i kultury ludowej oraz ośmiu doktorów. Recenzował kilkanaście prac doktorskich w wyższych uczelniach w kraju. Kierując Zakładem Andragogiki UMCS, rozwinął współpracę naukową z kilkoma uczelniami i instytutami naukowymi za granicą, m.in. z Instytutem Kształcenia Ogólnego Dorosłych Akademii Nauk Pedagogicznych w Leningradzie, Katedrą Pedagogiki Dorosłych Uniwersytetu L. Kossutha w Debreczynie (Węgry), Sekcją Oświaty Dorosłych Uniwersytetu w Hannoverze (RFN). Ponadto, uczestniczył w wielu gremiach naukowych na terenie kraju, m.in. był członkiem, a następnie zastępcą przewodniczącego Zespołu Pedagogiki Dorosłych Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN (1977–

–1990) oraz członkiem Zespołu Naukowo-Dydaktycznego Pedagogiki przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1973–1987). Brał czynny udział w 60 ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych.

Opublikował kilkadziesiąt rozpraw naukowych, także w wydawnictwach zagranicznych, i ponad 200 prac popularnonaukowych oraz metodycznych. Był autorem ośmiu książek, w tym: *Walka Związku Nauczycielstwa Polskiego o postępowy program oświatowy 1918–1939* (Warszawa 1970), *Ewolucja postaw młodzieży i dorosłych wobec edukacji w warunkach przemian ustrojowych* (Lublin 1993), *Z polskim folklorem przez świat. Droga życiowa Stanisława Leszczyńskiego* (Lublin 2001). Był redaktorem naukowym kilkunastu prac zbiorowych, w tym: *Jesteśmy sobie potrzebni* (Lublin 2000), dwujęzycznej *Wartości uniwersalne i odrębności narodowe tradycyjnych kultur europejskich. The Universal Values and National Distinctness of Traditional European Cultures* (Lublin 2004), *Starzenie się a satysfakcja z życia* (Lublin 2006) – redakcja wspólna z prof. Stanisławą Steuden. Był też redaktorem naczelnym „Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego” (1973–1990), członkiem Komitetu Redakcyjnego „Rocznika Ogniska Nauczycielskiego w Lublinie” (1959–1972) i przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego miesięcznika „Oświata Dorosłych” (1982–1990).

W 1991 r. doc. dr M. Marczuk przeszedł na emeryturę, ale do 1995 r. był zatrudniony w wymiarze pół etatu w Zakładzie Andragogiki UMCS. Pracownicy tego Zakładu, odczuwający wdzięczność Mistrzowi za wieloletnią współpracę, przygotowali do druku publikację związaną z Jego zainteresowaniami naukowymi pt. *Problemy oświaty i kultury dorosłych*, pod redakcją Jego byłych doktorantek: Elżbiety Adamczuk i Lucyny Adamowskiej, wydaną w 1992 r. w Wydawnictwie UMCS. W książce znalazło się wprowadzenie prof. dr. hab. Karola Poznańskiego, byłego dziekana Wydziału

Pedagogiki i Psychologii UMCS pt. *W służbie innym*, ukazujące drogę naukowo-dydaktyczną Mieczysława Marczyka. Natomiast z okazji 50-lecia pracy zawodowej M. Marczyka, pracownicy Zakładu zorganizowali w Lublinie 6 listopada 1992 r. ogólnopolską konferencję naukową pt. „Problemy i dylematy andragogiki”.

Warto podkreślić, że od 1995 r. doc. Mieczysław Marczyk angażował się w działalność naukową, edukacyjną i kulturową wyłącznie jako wolontariusz. Należał do czołowych działaczy Związku Nauczycielstwa Polskiego, sprawował wiele funkcji we władzach związkowych. Przygotował o ZNP kilka publikacji. Od 1971 r. był prezesem Lubelskiego Oddziału Towarzystwa Wolnej Wszeczniczy Polskiej (TWWP), a od 1984 r. wiceprezesem Zarządu Głównego TWWP. Za wieloletnią działalność społeczno-naukową Walne Zgromadzenie Delegatów w 2000 r. nadało mu tytuł Honorowego Członka TWWP.

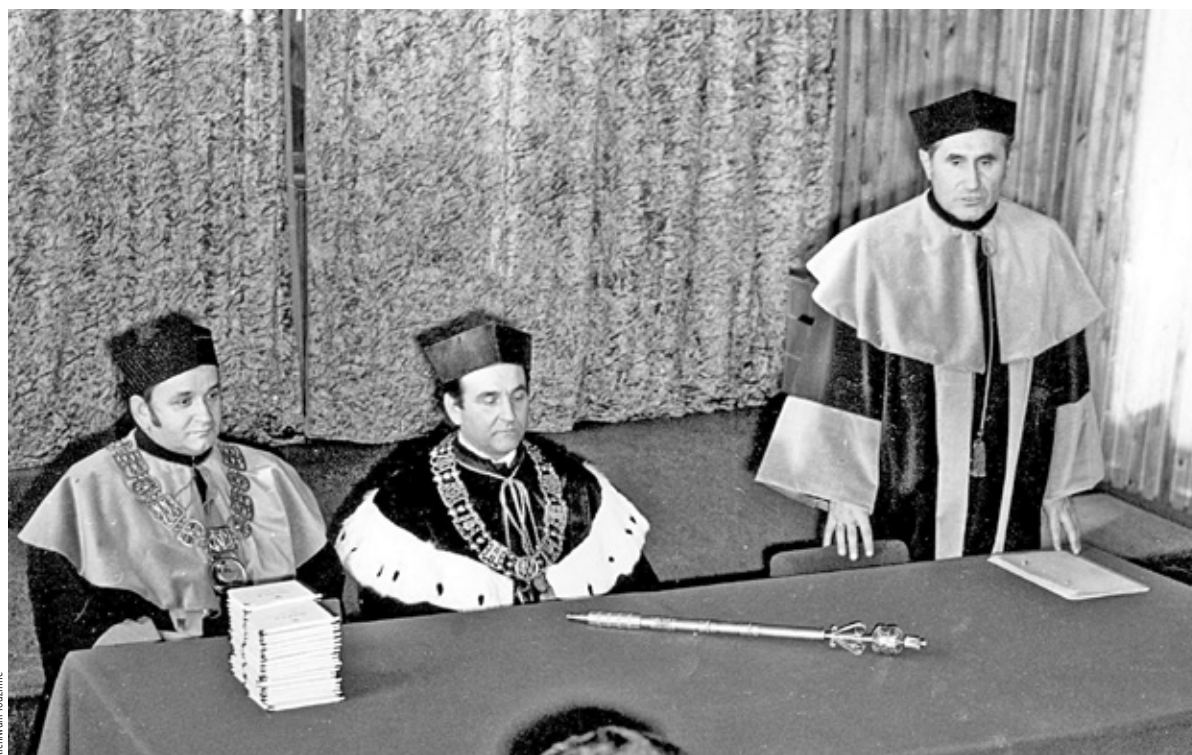
W 1985 r. M. Marczyk był współzałożycielem Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (LUTW), agendy TWWP i przez 28 lat (1985–2013)

pełnił funkcję jego naukowo-dydaktycznego opiekuna. Wspólnie z kierowniczką Uniwersytetu dr Zofią Zarską, sprawującą tę funkcję od 1985 do 2008 r., zapewniał jego prawidłowe funkcjonowanie. Był współtwórcą jego koncepcji i programów oraz autorem materiałów dydaktycznych dla słuchaczy LUTW, a także autorem kilku publikacji o jego działalności.

Na pożegnaniu doc. Mieczysława Marczyka, w dniu pogrzebu 29 lipca 2016 r., prof. Stanisława Steuden z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II tak wspominała: „Ponad wszystko kochał ludzi w późnej dorosłości – to dla nich współtworzył Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku, troszczył się o jego rozwój, cieszył się jego sukcesami. W nim tworzył klimat przyjaźni i bliskości, dawał poczucie bezpieczeństwa, szanował poglądy każdego człowieka. Był człowiekiem wielkiej godności i tę godność dostrzegał w każdym człowieku. Umiał żyć pełnią życia – cieszył się każdym dniem, mimo cierpienia, które na wielu etapach życia było Jego udziałem”.

Kultura ludowa to obszar ponad trzydziestoletniej działalności społecznej doc. M. Marczyka. Jej początki były już wyraźnie widoczne w przygotowaniu i prowadzeniu studiów pedagogicznych o specjalności kulturalno-oświatowej w UMCS. Przez wiele lat wspierał naukowo działalność Zespołu Tańca Ludowego UMCS i był organizatorem międzynarodowych konferencji naukowych oraz autorem publikacji podsumowujących dorobek ZTL UMCS. W 1985 r. był założycielem Polskiej Sekcji Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej (IOV – Internationale Organisation für Volkskunst) i do roku 2006 przewodniczącym tej Sekcji, a od tego roku był jej wiceprzewodniczącym. Pod kierownictwem M. Marczyka Polska Sekcja IOV w latach 1985–2006 stała się znaczącą w kraju organizacją zajmującą się zachowaniem, pielęgnowaniem oraz utrwalaniem polskiej kultury ludowej we wszystkich jej przejawach.

M. Marczyk był też aktywnym działaczem IOV na arenie międzynarodowej. W latach 1986–2000 sprawował obowiązki członka Rady Wykonawczej IOV z siedzibą w Möd-



• Inauguracja roku akademickiego 1981/1982 na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS. Od lewej: dziekan prof. Karol Poznański, prorektor prof. Albin Kopruckowiak i prodziekan doc. Mieczysław Marczyk

ling pod Wiedniem i przez 15 lat kierował Międzynarodową Komisją Nauki i Badań tej Organizacji (1996–2001). Komisja, wspólnie z Sekretariatem Generalnym IOV, zorganizowała trzy Światowe Kongresy Kultury Ludowej i 11 Europejskich Konferencji Kultury Ludowej. Wziął czynny udział w I Światowym Kongresie Kultury Ludowej IOV w Gorizi (Włochy 1989), któremu przewodniczył, i w III Światowym Kongresie Kultury Ludowej w Andong (Korea Południowa), na którym wygłosił referat jako osiemdziesięciolatek!

Szczególną rolę M. Marczuk odegrał w przygotowaniu i przeprowadzeniu XI Europejskiej Konferencji Kultury Ludowej, która odbyła się w Lublinie i w Kazimierzu Dolnym w dniach 23–27 czerwca 2004 r. W Kazimierzu umożliwiono uczestnikom udział w 38. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych. W konferencji uczestniczył Sekretarz Generalny IOV Alexander Veigl (Austria). Spotkanie dało uczestnikom możliwość zgromadzenia bo-

gatego materiału obrazującego stan kultury ludowej w różnych krajach europejskich.

Za swoją aktywną działalność nuczycielską, naukową, oświatową i społeczno-kulturalną M. Marczuk otrzymał wiele odznaczeń, m.in. Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznakę „Zasłużony Działacz Kultury”, Złotą Odznakę ZNP. Został też obdarowany tytułem: Honorowy Członek Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej – IOV.

W czasie wykładu inauguracyjnego w Lubelskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku 10 października 2016 r. prof. Stanisława Steuden, przypominając sylwetkę i zasługi byłego opiekuna LUTW, powiedziała m.in.: „Profesor Mieczysław Marczuk był osobą zawsze otwartą na nowe i trudne wyzwania – dla wielu z nas pozostał nie Mistrzem w sposobie uprawiania nauki i bycia z drugim człowiekiem w wymiarze ludzkim i zawodowym.

Rzetelność warsztatu naukowego nigdy nie przestaniała w Nim przekonania o tym, że prawdziwa wiedza o człowieku jest trudna do zgłębienia – jest ukryta w nim samym – w historii jego życia, jedności, wyjątkowości i niepowtarzalności. Miał szczególną umiejętność dostrzegania w każdym człowieku jego prawdziwej wartości, dobrych stron i trudu jego rozwoju. Potrafił być ponad podziałami i konfliktami”.

Marzeniem życia Mieczysława było opisanie drzewa genealogicznego rodziny Marczuków. Myśl dojrzała przez lata. W styczniu 2009 r. została wydana Jego autorska książka *Rodzina. Ocalić od zapomnienia*. Cała Rodzina jest Mu wdzięczna za realizację tego niezwykle przedsięwzięcia. Pokolenia radują się tym rodzinnym skarbem i uczą, jak ocalić od zapomnienia wszystko to, co ważne i piękne w życiu każdego człowieka.

*Józef Marczuk
Brat Mieczysława Marczuka,
historyk miasta Lublina*



Archiwum rodzinne

• Mieczysław Marczuk z podopiecznymi, Radzyń Podlaski 1951 r.

Jerzy Jabłoński

W letni poranek 26 lipca 2016 r. odszedł od nas na zawsze po ciężkiej chorobie nieodżałowany dr Jerzy Jabłoński – Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UMCS.

Dr Jerzy Jabłoński urodził się w 1949 r. w Lublinie. Maturę zdał w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica. Po ukończeniu studiów chemicznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w 1972 r. podjął pracę w nowo utworzonej Pracowni Izotopowej na Wydziale Chemii UMCS, uczestnicząc w jej organizowaniu i rozbudowie, a następnie w przekształceniu jej w Zakład Radiochemii i Chemii Koloidów, gdzie pracował na stanowisku starszego specjalisty naukowo-technicznego.

Od 1974 r. przez wiele lat pełnił funkcję Inspektora Ochrony Radiologicznej i sprawował nadzór nad przebiegiem pracy ze źródłami promieniowania oraz nad bezpieczeństwem pracowników i studentów.

Przez cały okres pracy zawodowej Jerzy Jabłoński zajmował się także pracą naukową i dydaktyczną, prowadząc badania m.in. w dziedzinie fizykochemii zjawisk powierzchniowych z wykorzystaniem izotopów promieniotwórczych. W 1987 r. uzyskał stopień doktora nauk chemicznych za dysertację pt. „Badanie zjawisk sorpcyjnych towarzyszących procesom amoniakalnego ługowania cynku”. Był autorem i współautorem kilkudziesięciu opracowań i artykułów naukowych.

Od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność”. Po roku 1989 był wielokrotnie wybierany na funkcję Społecznego Inspektora Pracy, a także członka Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UMCS. W kadencjach

2006–2010 i 2010–2014 był zastępcą przewodniczącego Komisji Zakładowej. Od 2014 r. przewodniczył Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UMCS i był członkiem Rady Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność”

Był również członkiem senackich i rektorskich komisji oraz ciał kolegialnych działających w UMCS:



• Jerzy Jabłoński

Archiwum NSZZ „Solidarność” UMCS

Rady Wydziału Chemii, Senatu UMCS (1996–2002), Uczelnianej Komisji Wyborczej, Komisji Budżetu i Finansów, Komisji BHP. Jego znajomość środowiska akademickiego, wieloletnie doświadczenie związkowe oraz umiejętność osiągnięcia porozumienia w konfliktowych sytuacjach sprawiały, że był niezastąpiony w rozwiązywaniu trudnych spraw pracowniczych, zawsze gotowy do wysłuchania wszystkich, którzy zwracali się do Związku z prośbą o interwencję. Dało się to poznać szczególnie w latach 2009–2010, kiedy to podczas mojego stypendium w USA zastępował mnie podczas trudnych dla pracowników Uniwersytetu zwolnień grupowych. To właśnie m.in. dzięki Niemu udało się zmniejszyć wielkość zwolnień, a zwalnianym zapewnić doradztwo związkowe i prawne. Wcześniej dał się poznać przez pracowników LPEC jako roztropny negocjator

rady nadzorczej. Wtedy bliżej poznałem się z Jerzym, uczestnicząc w szkoleniach i kursach dla związkowych członków rad nadzorczych. Z wykształcenia był chemikiem, ale opanował świetnie prawo, co pozwalało nam, dzięki Jego wiedzy, rozwiązywać wiele pracowniczych problemów. Spędziliśmy wiele godzin na rozmowach, jak tu elastycznie, czasem dyplomatycznie rozwiązywać problemy z władzami Uczelni, podpierając się możliwościami prawnymi i doradcami Zarządu Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność”, Regionalnej Sekcji Nauki czy Krajowej Sekcji Nauki.

Na zdrowie narzekał od dawna. Tak było i teraz, gdy zaczął narzekać na bóle kręgosłupa. Nie myślałem, że skończy się to śmiercią. Miałem Go odwiedzić w szpitalu, przekazując podziękowanie z Bractwa św. Brata Alberta, którego był gorącym orędownikiem. Nie zdążyłem, w tym dniu o poranku odszedł do Pana.

W osobie Jerzego straciliśmy nie tylko Przewodniczącego Komisji Zakładowej, ale przede wszystkim nieodżałowanego Kolegę i Przyjaciela.

Pogrzeb odbył się 1 sierpnia 2016 r. na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie. Po mszy św. żałobnej naukową sylwetkę dr. Jerzego Jabłońskiego przedstawił Kierownik Zakładu Radiochemii i Chemii Koloidów prof. dr hab. Stanisław Chibowski, a Jego działalność związkową – Zastępcą Przewodniczącego KZ „S” UMCS dr Józef Kaczor. Ciepło pożegnał śp. Jerzego Jabłońskiego Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski.

Sztandary NSZZ „Solidarność” oraz licznie zgromadzeni uczestnicy pogrzebu odprowadzili prochy śp. Jerzego Jabłońskiego do rodzinnego grobu.

Pozostanie na zawsze w naszej wdzięcznej pamięci.

Józef Kaczor

Podsumowanie roku 2016 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (cz. 1)

Niniejszy tekst stanowi pierwszą część podsumowania roku 2016 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, poświęconą prezentacji sukcesów oraz danych rekrutacyjnych. Druga część zostanie opublikowana w kolejnym numerze „Wiadomości Uniwersyteckich” i będzie poświęcona m.in. sprawom naukowym, kadrowym, finansowym oraz dotyczącym współpracy z gospodarką.

Rok 2016 na naszym Uniwersytecie był bez wątpienia wyjątkowy, gdyż obfitował w wiele sukcesów i zdarzeń, które znacznie wpłynęły na rozwój Uczelni oraz jej prestiż.

W bieżącym roku akademickim na UMCS kształcą się łącznie 21 497 studentów, 734 doktorantów oraz 1351 słuchaczy studiów podyplomowych, a także 1600 studentów cudzoziemców. Na rok akademicki 2016/2017 przyjęto ponad 9500 studentów z Polski oraz zagranicy. W 2016 r. w ramach Uniwersytetu Dziecięcego kształciliśmy niemal 12 000 małych żaków. W ramach programu Erasmus+ w minionym roku 222 studentów i pracowników wyjechało poza granice naszego kraju, by pogłębiać swoją wiedzę, zaś nasz Uniwersytet odwiedziło łącznie 125 pracowników oraz studentów z zagranicy.

W 2016 r. zostało złożonych 28 wniosków o dofinansowanie projektów edukacyjnych ze środków zewnętrznych. 16 wniosków otrzymało dofinansowanie, zaś 9 wciąż znajduje się w ocenie. Realizacja części projektów będzie kontynuowana w 2017 r.

Wśród wyzwań stojących w nowym roku przed naszym Uniwersytetem znajduje się przede wszystkim dążenie do podniesienia jakości kształcenia i uzyskiwania wyróżniających ocen Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Należy również starać się o pozyskiwanie środków zewnętrz-

nych na projekty edukacyjne, w tym na projekty dotyczące umiędzynarodowienia kształcenia. Powinniśmy także dbać o utrzymanie liczby studentów na podobnym, stabilnym poziomie oraz o to, by wciąż pozostawać Uczelnią przyjazną studentom i pracownikom, dającą rzetelną wiedzę i praktycznie przygotowującą do wyzwań stojących przed młodymi ludźmi, którzy niedługo będą stawiać swoje pierwsze kroki na rynku pracy.

Warto przypomnieć wybrane najważniejsze wydarzenia, które przy-

żopolski – programista z Instytutu Informatyki został wyróżniony Lubelską Nagrodą Naukową im. prof. Edmunda Prosta, zwaną Lubelskim Noblem, za książkę wydaną w języku angielskim. Dotyczy ona nowo utworzonego języka programowania, który umożliwia lepsze zabezpieczenie danych oraz sprawniej przeprowadza analizy potencjalnych zagrożeń systemów komputerowych. Lubelska Doroczna Nagroda Naukowa (*Premium Scientarum Lublinense*) im. prof. E. Prosta jest przyznawana od 2000 r. na podstawie Uchwały Zgromadzenia oraz Kolegium Rektorów Uczelni Lubelskich. Można ją otrzymać za najlepszą pracę badawczą lub publikację książki cechującą się innowacyjnością treści oraz formy, opublikowaną w ciągu ostatniego roku akademickiego przez pracowników lubelskiego ośrodka naukowego.



Phot. Bartosz Prohl

czyniły się do tego, iż 2016 r. możemy uznać za wyjątkowo udany:

- W styczniu, podczas spotkania noworocznego Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, dr Bogdan Księ-

- W styczniu artyści z Kabaretu Smile wręczyli Rektorowi prof. Stanisławowi Michałowskiemu Złotą płytę dla Inkubatora Medialno-Artystycznego. Wręczenie nagrody



- odbyło się podczas rejestracji nowej płyty DVD pt. *Czy w domu jest kakao?* z udziałem publiczności.
- W styczniu prof. dr hab. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Studenckich UMCS została laureatką nagrody „Angelus” w kategorii „Człowiek animacji życia kulturalnego”. To wyjątkowe wyróżnienie przyznawane jest osobom, instytucjom czy środowiskom, które poprzez swoją pracę i działalność społeczną, artystyczną i dobroczynną wyrażają wartości humanistyczne.
 - W lutym nasz Uniwersytet zajął trzecie miejsce w konkursie na kreatywną kampanię rekrutacyjną szkoły wyższej Genius Universitatis w kategorii „Reklama prasowa wspierająca rekrutację”. Finał konkursu odbył się podczas Gali XXV Międzynarodowego Salonu Edukacyjnego „Perspektywy”. Władze rektorskie reprezentowała Prorektor ds. Studenckich prof. Urszula Bobryk, która odbierając statuetkę, wskazała na to, że: „w nagrodzonej reklamie Drzwi Otwartych UMCS zamieściliśmy klucze, a dokładnie dwanaście kluczy symbolizujących poszczególne Wydziały Uczelni. Ubiegłoroczne największe wydarzenie promocyjne naszego Uniwersytetu odbywało się pod hasłem *Wybierz swój klucz do sukcesu*. Według nas kluczem do niego jest dziś dobre wykształcenie, które otwiera drzwi do przyszłej kariery zawodowej”.
 - W marcu, decyzją Komisji Certyfikacyjnej Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacyjnego „Studia z Przyszłością”, kierunki: chemia techniczna (studia I stopnia) prowadzony przez Wydział Zamiejscowy w Puławach oraz geoinformatyka (studia I stopnia) prowadzony przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej uzyskały Certyfikat i Znak Jakości „Studia z Przyszłością”. Pozytywna decyzja Komisji stanowi dowód uznania dla zaprojektowanej i wdrażanej na certyfikowanych kierunkach koncepcji kształcenia, która posiada cechy innowacyjne, jest dostosowana do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni oraz umożliwia przekazywanie studentom aktualnej, nowoczesnej wiedzy, jak również kreowanie umiejętności i kompetencji społecznych poszukiwanych przez pracodawców. W opinii Komisji, kierunek geoinformatyka prowadzony jest zgodnie z najwyższymi standardami jakościowymi obowiązującymi w szkolnictwie wyższym.
 - W marcu nasz Uniwersytet zajął pierwsze miejsce w kategorii preferencje pracodawców w województwie lubelskim w rankingu szkół wyższych „Perspektywy”.
 - W kwietniu prof. dr hab. Jerzy Węclawski znalazł się w gronie 23 profesorów czołowych polskich uczelni odznaczonych przez Związek Banków Polskich Medalem Mikołaja Kopernika. Medal został ustanowiony i jest przyznawany w uznaniu szczególnych zasług w budowie i rozwoju sektora bankowego, a okazją do wyróżnienia było 25-lecie działalności Związku. Jubileusz ten zbiegł się w symboliczny sposób z rozwojem na Wydziale Ekonomicznym UMCS środowiska naukowego zajmującego się problematyką bankowości.
 - W kwietniu prof. dr hab. Stanisław Grabias został odznaczony Złotym Medalem Akademii Polskiego Sukcesu za nadanie nowoczesnego kształtu logopedii jako dyscyplinie naukowej oraz za działalność w rozwoju nauczania uniwersyteckiego.
 - W kwietniu kierunek turystyka i rekreacja prowadzony na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej został wyróżniony I miejscem przez kapitułę „Wiadomości Turystycznych” (dwutygodnika, jedynego w Polsce pisma branżowego dedykowanego pracownikom turystyki). Kierunek turystyka i rekreacja otrzymał bardzo pozytywną ocenę w zakresie: praktycznego przygotowania zawodowego absolwentów, w tym kształcenia językowego; zajęć z praktykami oraz laboratoriów komputerowych. Wysoko oceniono możliwości wyboru specjalności spośród ta-

kich jak: ekoturystyka, gospodarowanie zasobami turystycznymi, hotelarstwo, organizacja i obsługa ruchu turystycznego, rekreacja ruchowa i zdrowotna na I stopniu oraz spośród takich jak: geoturystyka, planowanie i zarządzanie w turystyce i rekreacji, turystyka zdrowotna, turystyka dzieci i młodzieży – na stopniu II. Doceniono także potencjał naukowy Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej.

- W maju Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po dokonaniu oceny programowej na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Ekonomicznym, przyznało mu ocenę wyróżniającą. Kierunek od lat cieszy się niesłabnącym powodzeniem podczas rekrutacji, a w roku akademickim 2016/2017 znalazł się w czołówce pod względem liczby osób przypadających na jedno miejsce (5,04 osoby na miejsce).
- W maju doktorantka Monika Napora otrzymała II Nagrodę w Konkursie na Najlepszy Debiut Historyczny Roku 2015 za pracę doktorską pt. „Między rzeczywistością a utopią. »Dziennik radomski« 1940–1945”, przygotowaną pod kierunkiem dr. hab. Roberta Litwińskiego, prof. nadzw., Dziekana Wydziału Humanistycznego.



Archiwum prywatne

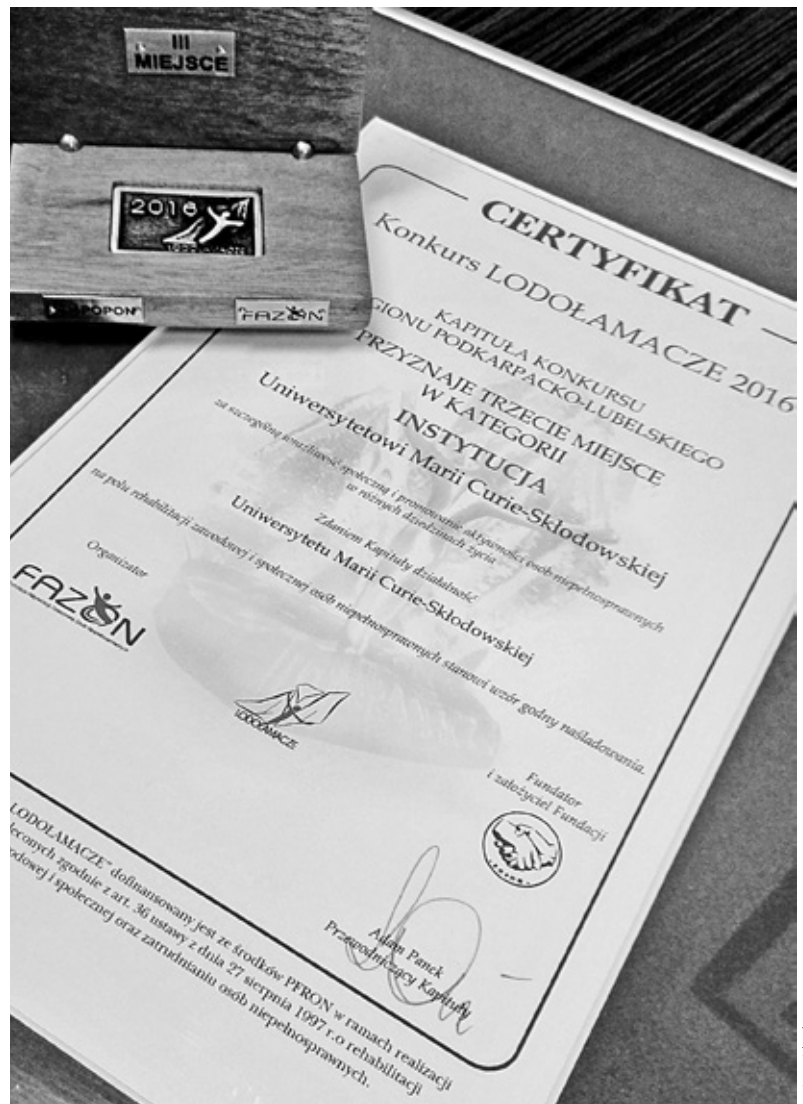
• Monika Napora

- Dzięki ogromnemu zaangażowaniu naszych naukowców z Instytutu Fizyki, które przełożyło się na pozycję Uczelni w rankingu prestiżowego magazynu „Nature”, znaleźliśmy się wśród 25 najlepszych uczelni Europy Południowej i Wschodniej. Nasz Uniwersytet został określony jako pierwszy wśród „wschodzących gwiazd nauki” i zajął 22. miejsce w rankingu. Artykuły, które dały UMCS tak wysoką pozycję w rankingu, pochodzą z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki (z Instytutu Fizyki). Ich autorami są: prof. Marek Rogatko, prof. Karol. I. Wysokiński, prof. Wiesław I. Gruszecki, dr hab. Rafał Luchowski, dr Wojciech Grudziński, prof. Mieczysław Jałochowski, prof. Ryszard Zdyb i prof. Krzysztof Murawski (wraz ze współpracownikami).
- We wrześniu nasz Uniwersytet zajął III miejsce w kategorii „Instytucja” w XI edycji konkursu Lodolamacze. Statuetka przyznawana jest pracodawcom, instytucjom i organizacjom tworzącym odpowiednie warunki pracy dla osób niepełnosprawnych. UMCS otrzymał nagrodę za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia. Na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania”. Podejmujemy bowiem szereg działań, których celem jest podniesienie jakości życia studentów z niepełnosprawnością. Działania naszej Uczelni służą wyrównywaniu szans edukacyjnych tej grupy studentów, a także przygotowaniu ich do pełnienia przyszłych ról społecznych, takich jak: pracownik, członek społeczności lokalnej, lider kreujący zmiany w przestrzeni publicznej.
- W październiku nasz Uniwersytet otrzymał Polską Nagrodę Innowacyjności, która jest przyznawana przez Polską Agencję Przedsiębiorczości dla najbardziej kreatywnych uczelni, instytucji i firm działających w Polsce. Nagroda została wręczona podczas III Polskiego

Kongresu Przedsiębiorczości, który odbył się w dniach 5–6 listopada w Łodzi. Skupił on uwagę środowisk naukowych, gospodarczych i społecznych w Polsce, a tematyka wystąpień oscylowała wokół kluczowych zagadnień dla przyszłości naszego kraju oraz Europy. Motywem przewodnim wydarzenia była synergia nauki z biznesem, wejście polskich firm na rynki globalne oraz nadanie innowacyjnego wymiaru polskiej gospodarce.

- W listopadzie prof. dr hab. Urszula Bobryk otrzymała Medal „Zasłużony dla Tolerancji” przyznawany przez Fundację Ekumeniczną „Tolerancja”. Pani Profesor została uhonorowana za „badania naukowo-artystyczne koncentrujące się wokół wykonawstwa muzyki współczesnej polskiej i zagranicznej, prowadzące do zbliżenia ludzi i narodów”.

- W grudniu Centrum Analityczno-Programowe dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku „Ecotech-Complex – Człowiek, Środowisko, Produkcja” otrzymało tytuł i prestiżową nagrodę „Kryształowa Cegła” w kategorii „Obiekty użyteczności publicznej”.
- Dr hab. Adam Kopciowski z Instytutu Kulturoznawstwa otrzymał indywidualną Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za osiągnięcia naukowe w 2015 r.
- W grudniu Paulina Maziarz, studentka II roku administracji użyła tytuł Miss Polski 2016.
- W grudniu, podczas Gali Aklaud 2016, doktorantka Ewa Bulisz otrzymała Akademicki Laur Dziennikarski Młodych. Wyróżnienie jest przyznawane osobom wykazującym się w pracy dziennikarskiej



Fot. Aneta Adamska



Archiwum KU AZS UMCS

profesjonalizmem i dającym dobry przykład idącym w ich ślady.

- W grudniu w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie odbyło się Lubelskie Forum Inicjatyw Pozarządowych 2016 połączone z III Kongresem Organizacji Pozarządowych Miasta Lublin. Podczas Gali Klub Środowiskowy Województwa Lubelskiego oraz Klub Uczelniany AZS UMCS Lublin otrzymały nagrodę Prezydenta Miasta Lublin dla organizacji pozarządowej za najlepszą inicjatywę realizowaną w latach 2014–2016.

Nie można zapomnieć również o wyjątkowych osiągnięciach sportowych naszego Uniwersytetu. W Akademickich Mistrzostwach Polski zdobyliśmy szóste miejsce w klasyfikacji generalnej (złoty medal w koszykówce kobiet oraz w koszykówce mężczyzn, a także brązowe medale w klasyfikacji generalnej w dyscyplinach: piłka nożna oraz piłka ręczna kobiet), drugie miejsce i złote medale w klasyfikacji Uniwersytetów w dyscyplinach: koszykówka kobiet, koszykówka mężczyzn, pływanie mężczyzn, piłka ręczna kobiet, siatkówka kobiet; srebrne medale w dyscyplinach: lekka atletyka,

snowboard kobiet oraz brązowe medale w dyscyplinach: futsal mężczyzn oraz piłka nożna.

W ramach rozgrywek ogólnopolskich zdobyliśmy: w koszykówce kobiet szóste miejsce w Tauron Basket Lidze Kobiet i awans do fazy play-off; w lekkoatletyce – trzecie miejsce w Ekstraklasie Lekkiej Atletyki PZLA; w koszykówce mężczyzn – drugie miejsce w II Lidze Koszykówki Mężczyzn w Polsce.

Nasi sportowcy w styczniu zdobyli również Puchar Polski w Koszy-

kówce Kobiet, puchar w ćwierćfinale Pucharu Europejskiego Turnieju Stołowego Kobiet, a także puchar za II miejsce w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Mężczyzn w Futbolu kat. U20.

Na tegorocznych Igrzyskach Olimpijskich w Rio de Janeiro wystąpiło troje naszych sportowców: Kinga Kołosińska i Monika Brzostek dotarły do 1/8 finału Turnieju Olimpijskiego, zaś Rafał Fedaczyński wziął udział w chodzie na 50 km.

Centrum Promocji UMCS



Fot. Marek Czetyk

- Spotkanie z Kingą Kołosińską i Moniką Brzostek

UMCS w rankingu czasopisma „Nature”

Prestiżowe czasopismo „Nature” opublikowało raport „Nature Index 2016 Rising Stars”. „Rising Stars” to kraje, których pozycja w rankingu spektakularnie wzrosła na przestrzeni ostatnich czterech lat. Polska została wymieniona w tym zestawieniu jako pierwsza wśród „wschodzących gwiazd nauki”. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zajął 22. miejsce.



Artykuły, które dały UMCS tak wysoką pozycję, pochodzą z Instytutu Fizyki. Ich autorami są: prof. Marek Rogatko, prof. Karol I. Wysokiński, prof. Wiesław I. Gruszecki, dr hab. Rafał Luchowski, dr Wojciech Grudziński, prof. Mieczysław Jałochowski, prof. Ryszard Zdyb i prof. Krzysztof Murawski (wraz ze współpracownikami).

Nature Index uwzględnia liczbę i wartość artykułów naukowych opublikowanych przez autorów z danej instytucji w najważniejszych i najbardziej wpływowych czasopismach poświęconych naukom przyrodniczym. Punktowane są zarówno teksty przygotowane samodzielnie, jak i we współpracy z naukowcami z innych jednostek.

Redakcji „Wiadomości Uniwersyteckich” udało się porozmawiać z kilkoma pracownikami naukowymi, których udziałem jest ten sukces.

Jakie artykuły miały, w Pana ocenie, decydujący wpływ na to, że to właśnie osiągnięcia Pańskiego Zakładu zostały wpisane, między innymi, jako czynnik decydujący o pojawieniu się Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w rankingu pisma „Nature”?

Wiesław Gruszecki: Ogólnie rzecz ujmując, redakcja pisma „Nature” wybrała grupę czasopism, które są według przyjętych kryteriów opiniotwórcze i w szczególności sposób znaczące w nauce. Sprawdzali więc, ile jednostek naukowych na całym świecie publikuje artykuły w tej klasie czasopism. Okazało się, że wiele instytucji z Polski dokonało dramatycznego przełomu w ilości wyników badań publikowanych w tych najlepszych czasopismach – i tego właśnie dotyczył ten ranking. W krajach Europy Centralnej i Południowej zauważono skok jakościowy, polegający właśnie na uzyskiwaniu ważnych wyników naukowych, których ranga otwierała możliwość publikacji w tych opiniotwórczych czasopismach. Nasz Uniwersytet uplasował się w tym rankingu na 22. miejscu, wyprzedzając, na przykład, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Wydało się nam na tyle ciekawe, które publikacje z naszego Uniwersytetu wpłynęły na tak dobrą pozycję w rankingu, iż dotarliśmy do tych prac. Tu okazało się, że wszystkie te artykuły wysyłane były z Instytutu Fizyki UMCS. Są to głównie prace z obszaru astrofizyki, teorii ciała

stałego, fizyki powierzchni i nanostruktur... nawet praca, która formalnie została przypisana do chemii i opublikowana w czasopiśmie „Analytical Chemistry”, wykonana była w naszym Zakładzie Biofizyki. Nasze badania biofizyczne realizowane są bowiem na pograniczu fizyki, biologii i chemii, stanowiąc swoistą hybrydę łączącą w sobie naprawdę wiele z tych obszarów nauki.

Nasz artykuł, który opublikowany został właśnie w „Analytical Chemistry”, prezentuje część wyników nagrodzonych w tym roku Nagrodą Naukową „Marii Curie”. Dotyczy on odkrycia nowej metody obrazowania mikroskopowego w oparciu o emitowane przez oświetlane obiekty ciepło. Tę nową metodę określiliśmy mianem mikroskopii fototermicznej.

Marek Rogatko: Prace, które miały decydujący wpływ na ranking „Nature”, ukazały się w czołowym periodyku poświęconym problemom fizyki wysokich energii – w „Journal of High Energy Physics”.

Krzysztof Murawski: Zajmujemy się badaniem zjawisk falowych w atmosferze Słońca. Wykonaliśmy symulacje numeryczne tornad słonecznych. Wydaje się, że to był ten tekst, któ-

ry zaważył głównie o wpisaniu nas w ranking czasopisma „Nature”. Wysłaliśmy też artykuł do „Nature”, przygotowany we współpracy naszej grupy z ośrodkami zagranicznymi, co być może też zaważyło o dostrzeżeniu naszej grupy na horyzoncie badań. W tej chwili mamy nieco inny tekst, który prawdopodobnie zostanie przyjęty do opublikowania przez czasopismo „Nature”. Pozostały jedynie drobne poprawki techniczne. Wzięta została również pod uwagę wysoka cytowalność i publikowanie tekstów w renomowanych czasopiśmiech o tzw. wysokim współczynniku wpływu.

Może mógłby Pan przybliżyć, jakie to właściwie były badania, które zostały wzięte pod uwagę przez pismo „Nature”?

Wiesław Gruszecki: Badamy mechanizmy molekularne związane z fotosyntezą. Warto dokładnie poznać, jak działa cała machineria związana z tym procesem, który wiąże energię promieniowania słonecznego w związkach organicznych. Może się to przyczynić, na przykład, do zwiększenia wydajności tego procesu w roślinach, co staje się bardzo istotne w dobie ciągle rosnącego zapotrzebowania naszej cywilizacji na energię, której już za kilka lat może okazać się zbyt mało.

Bezpośrednim obiektem naszych badań były kompleksy barwnikowo-białkowe, które izolujemy ze szpinaku. Staramy się stosować nowoczesne metody obrazowania, umożliwiające uzyskiwanie informacji w skali nano, czyli na poziomie molekularnym. Wśród technik tych była, między innymi, metoda obrazowania polegająca na pochłanianiu promieniowania z obszaru podczerwieni oraz wspomniana już mikroskopia fototermiczna. Ta ostatnia technika umożliwia nam bezpośrednio śledzenie emisji termicznej energii, którą oddają do środowiska barwniki fotosyntetyczne związane w kompleksach barwnikowo-białkowych chloroplastów, w warunkach gdy oświetlenie okazuje się zbyt intensywne. Bez aktywności tego procesu protekcyjne-

go nadmiar energii skutkowałby indukowaną światłem autodestrukcją.

Marek Rogatko: Badania prowadzone były we współpracy z prof. Karolem Izydorem Wysokińskim z Zakładu Fazy Skondensowanej Instytutu Fizyki UMCS. Problemy badawcze dotyczyły ciemnej, niebarionowej materii stanowiącej ponad 20% masy obserwowanego Wszechświata, oddziałującej tylko grawitacyjnie, powodującej zakrzywienie torów promieni świetlnych. Za pomocą korespondencji AdS/CFT /okazuje się, że o własnościach d-wymiarowego Wszechświata możemy wnioskować badając efekty kwantowej teorii na jego (d-1)-wymiarowym brzegu/, formalizmu pochodzącego z teorii superstrun, poszukiwaliśmy modyfikacji własności nadprzewodników przy obecności ciemnej materii.

Następny problem badawczy dotyczył występowania i tworzenia się wirów w cieczach nadprzewodzących z ciemną materią. Pokazaliśmy, że obecność ciemnej materii powoduje łatwiejsze powstawanie wirów, który to efekt mógł występować we wczesnych fazach ewolucji Wszechświata, gdy tworzyła się sieć kosmiczna zbudowana z ciemnej materii, na której następowała kondensacja materii widzialnej.

We współpracy z dr. dr. Anną i Łukaszem Nakoniecznymi (moimi doktorantami) analizowaliśmy problem zapadania grawitacyjnej i tworzenia się czarnych dziur przy obecności ciemnej energii (stanowi ona ponad 60% masy Wszechświata i powoduje jego rozszerzanie). Z bardziej spektakularnych efektów pokazaliśmy za pomocą symulacji numerycznych, iż zasysanie ciemnej energii przez czarną dziurę skutkuje powstaniem tuneli czasoprzestrzennych łączących odległe rejony Wszechświata (znanych z hollywoodzkiej produkcji *Interstellar*).

Krzysztof Murawski: Symulujemy numerycznie zjawiska w atmosferze Słońca i one mają przypuszczalnie związek z rozwiązaniem kardynalnego problemu ogrzewania korony słonecznej, czyli najbardziej zewnętrznej warstwy atmosfery Słońca. Korona

słoneczna jest ok. 200 razy gorętsza niż leżąca pod nią tylko 2000 km fotosfera – warstwa, która emituje światło widzialne. Jest to problem od wielu lat (ok. 50) trapiący heliofizyków. Mamy zlokalizowane zjawiska, które prawdopodobnie uczynimy odpowiedzialnymi za to zjawisko.

A jak będą wyglądały dalsze badania? Czy analizowane przez Pański Zakład metody będą rozwijane, czy może pojawiło się coś nowego?

Wiesław Gruszecki: Jesteśmy ukierunkowani na konkretne pytania, problemy poznawcze i czasem, jeśli nie mamy odpowiednich narzędzi, to niejako przy okazji udaje się nam zmodyfikować bądź nawet wymyślić nowe techniki badawcze. Chociaż my wykorzystujemy te techniki obrazowania do prowadzenia podstawowych badań przyrodniczych, jesteśmy zdania, iż z powodzeniem mogą być również wykorzystywane w innych obszarach nauki bądź techniki, na przykład w naukach materiałowych bądź w technologii farmaceutycznej.

Marek Rogatko: Cały czas prowadzone są dalsze badania dotyczące ciemnej materii i cieczy nadprzewodzących.

Krzysztof Murawski: Mamy wytyczoną perspektywę badań. Zajmując się modelami plazmy słonecznej, które mimo swojej prostoty cechują się wysokim stopniem skomplikowania, nie jesteśmy w stanie wykonywać bardziej ambitnych symulacji numerycznych. W tej chwili dysponujemy szybkim klastrem komputerowym znajdującym się w Instytucie Matematyki UMCS. Dzięki wsparciu kadry naukowej w Instytucie Fizyki UMCS, a w szczególności współpracy z grupą astrofizyków zajmujących się czarnymi dziurami, poparciem przełożonych i władz rektorskich jest szansa, że w naszej grupie będą dalej rozwijane badania naukowe, które być może przyczynią się do znacznego postępu i rozwoju naszej wiedzy o wspomnianym wcześniej problemie ogrzewania korony słonecznej.

Opracowanie: Marta Kostrzewa



Fot. Lidia Pokrzycka

Edukacja dziennikarska w Islandii

Edukacja adeptów dziennikarstwa w Islandii opiera się na praktyce. Studenci podczas warsztatów pracują przede wszystkim nad newsami radiowymi, telewizyjnymi i prasowymi. Niejednokrotnie podczas zajęć podejmowane są dyskusje (np. pod kątem problemów etycznych w zawodzie dziennikarza). Podczas wykładów poruszane są oczywiście także zagadnienia teoretyczne, ale stanowią one około 20% wszystkich zajęć w semestrze. Często przedmioty prowadzone są tak zwanymi „metodami kombinowanymi”, czyli np. dzieli się zajęcia na trzy sekcje, którymi opiekują się wykładowcy – specjaliści w wąskich dziedzinach, przybliżając zagadnienia teoretyczne i utrwalając je odpowiednimi ćwiczeniami.

Zamiast stresujących egzaminów w University of Iceland preferowane są prace semestralne w formie np. reportażu czy wyprodukowania wiadomości telewizyjnych. Studia kończą się pisaniem projektu, pracy praktycznej opartej na teorii oraz odrębnej pracy badawczej. Na napisanie prac kończących edukację dziennikarską przeznaczony jest se-

mestr (trzy miesiące). W Islandii ocena nie służy stresowaniu studentów. System ocen jest oparty np. na samoocenie. Forma ta daje studentowi możliwość krytyki własnych badań. Można także wykorzystać interaktywne quizy, bezstresowe dla ocenianego, i tak zwane ocenianie kształtujące. W tym ostatnim przypadku student powinien być systematycznie oceniany przez cały kurs – najczęściej poprzez Internet.

Najbardziej efektywne sprawdziany odbywają się w formie quizów, krzyżówek, dyskusji. Nikt nikogo nie stresuje, część zajęć uzupełniająco odbywa się także na platformie e-learningowej, tak by np. projekty semestralne mogły być wykonywane przez zespoły studenckie lub też powstawały teksty redagowane na bieżąco przez wyznaczonych studentów. Krzyżówki i quizy realizuje się w toku nauczania na tyle często (np. jako przerywniki), że i podsumowanie całych zajęć w takiej formie nie jest stresujące. Bardzo popularne są także debaty, które skutecznie niwelują bariery wewnątrzgrupowe. Dzięki temu studenci nie mają oporów w aktywnym uczestnictwie w za-

Wielokrotnie prowadziłam zajęcia w University of Iceland, w praktyce zapoznając się z różnorodnymi metodami kształcenia stosowanymi w islandzkich uczelniach wyższych. Zobaczyłam, jak można uczyć przez zabawę i jak ważny jest brak stresu egzaminacyjnego w skutecznym procesie nauczania. W trakcie prowadzenia zajęć mogłam zauważyć, że zarówno studenci, jak i wykładowcy są bardzo zmotywowani do efektywnej pracy. Ale była to praca w luźniej formie, niestwarzającej dystansu. Wykładowca to partner w drodze do sukcesu – zaliczenia przedmiotu, a nie bezwzględny egzaminator.

jęciach, nie obawiają się także prowadzenia zajęć przez zagranicznych wykładowców w języku angielskim. Większość zajęć na kierunku dziennikarskim prowadzona jest, co prawda, w islandzkim, co nie przeszkadza w jednoczesnym doksztalcaniu studentów w zakresie branżowego języka angielskiego.

Ciekawą metodą dydaktyczną stosowaną w Islandii wydaje się praca z Wikipedią. Studenci w grupach opracowują hasła do tej encyklopedii, ucząc się zarówno wspólnej pracy, jak i selekcji materiałów. Wikipedia może być używana do sprawdzania trafności myślenia zarówno przez grupy studentów, jak i nauczycieli. Tego typu praca uczy także krytycznego myślenia, kontroli i analizy materiałów grupy.

Często w prace projektowe zaangażowani są jednocześnie studenci ze starszych i młodszych lat, tak by możliwa była nauka zarządzania w praktyce, poprzez wspólne wykonywanie zadań na platformie e-learningowej. Taki tryb pracy sprawdza się szczególnie na kierunku dziennikarstwo, gdzie możliwe jest składanie uczelnianej gazety z mate-

riałów przesłanych przez pierwszy rocznik, a redagowania podejmuje się rok drugi. Praca przebiega oczywiście pod dyskretną, finalną kontrolą wykładowcy.

Zajęcia tradycyjne prowadzone są w małych, oszklonych (to ważne w przypadku Islandii, gdzie dużą część roku akademickiego wypełniają noce polarne) salach, z dobrym wyposażeniem sprzętowym, ale i z takim układem stołów, by możliwe były dyskusje i praca w grupach. Zajęcia prowadzą także wykładowcy z doświadczeniem zawodowym uzyskanym poza uczelnią, również pracownicy naukowi bardzo często posiadają staż pracy np. w mediach islandzkich. Dzięki temu studenci są wszechstronnie wykształceni i dobrze sobie radzą w realiach rynkowych po ukończeniu studiów. W przypadku dziennikarstwa często zakładają oni małe wydawnictwa, w których mogą pełnić role nie tylko wydawców, redaktorów, ale i np. specjalistów z zakresu marketingu, reklamy czy public relations.

Wraz z rozwojem technologii informatycznych i komunikacyjnych rola nowoczesnego komunikowania się w środowiskach akademickich w Islandii bardzo wzrosła. Technologie informatyczne stosowane są przede wszystkim w celu zwiększenia kontaktu online pomiędzy uczniem i nauczycielem. Wykorzystanie technologii informacyjnych staje się podstawą nauczania. Dyskusje w sieci zapobiegają izolacji uczestników i pogłębiają zrozumienie prob-

lemów. Interaktywny sposób nauki sprzyja prezentacji zadań, analizie realnych problemów w wirtualnym świecie i ośmiela studentów do prezentowania wyników swoich badań już w trakcie tradycyjnych zajęć.

Głównym celem funkcjonowania islandzkiego uniwersytetu jest zachęcanie do samodzielnego uczenia się i inspirowanie inicjatyw, a nie narzucanie odgórných wytycznych. Uczelnia chce, żeby po jej ukończeniu studenci mieli wiedzę i umiejętności związane z tematem kierunkowego nauczania, opartego na efektach realizacji programu kształcenia. Jednak bardzo ważna jest przy tym możliwość zastosowania krytycznego myślenia i praktycznego zaprezentowania swojej wiedzy. Niezbędny jest interdyscyplinarny sposób myślenia, umiejętność realizowania niezależnych inicjatyw i dużych, długoterminowych projektów. Podkreśla się konieczność bardzo dobrego porozumiewania się na arenie międzynarodowej, umiejętności efektywnej pracy zarówno jako członka zespołu, jak i jego lidera oraz zdolności do twórczego myślenia.

Bardzo ważna w procesie nauczania jest różnorodność metod dydaktycznych, praca w grupach, projekty indywidualne czy udział w badaniach naukowych. Islandczycy akcentują, że konieczny jest przy tym ciągły rozwój samych wykładowców. Muszą się oni dokształcać, systematycznie zapoznawać z nowymi metodami kształcenia.



Fot. Lidia Pokrzycka



Fot. Lidia Pokrzycka

Według wykładowców w Islandii nauczanie oznacza pomoc, wsparcie i wyzwanie. Nauczyciel ma pomagać uczniom osiągnąć sukces, czyli zaliczyć dany przedmiot. Podczas prowadzonych zajęć należy systematycznie podkreślać, do jakich celów dążymy, jakie należy spełnić kryteria, by jak najwięcej zyskać po zaliczeniu przedmiotu. Trzeba przy tym zachęcać do interakcji i dialogu pomiędzy nauczycielem a uczniem, wspierać motywację uczącego się i jego wiarę w siebie. Co jakiś czas nauczyciel może także przeprowadzić ankietę (również interaktywną) wśród swoich uczniów, by uwagi na temat nauczania pomogły mu w udoskonalaniu zajęć.

Metody nauczania preferowane przez islandzkich wykładowców sprawiają, że studenci są pewni siebie i swoich umiejętności, nie są zestresowani, a doświadczenia zawodowe zdobywane już w trakcie studiów szybko procentują. Większość absolwentów dziennikarstwa University of Iceland pracuje w wyuczonym zawodzie.

Lidia Pokrzycka



Fot. Lidia Pokrzycka

Czermno – „złote jabłko” polskiej archeologii po raz czwarty

W dniach 7–9 listopada 2016 r. w Krakowie obradowano w kontekście interdyscyplinarnego, międzynarodowego projektu naukowego skupionego na badaniu aglomeracji średniowiecznego grodu w Czermnie–Czerwieniu. W tej edycji głównym punktem odniesienia były skarby złożone ze srebrnych przedmiotów (biżuterii) odkryte w 2015 r. w bliskiej grodowi Perespie.



w odcinkach niedostrzeżonych potąd przez archeologów.

Instytut Archeologii UMCS reprezentowali główni partnerzy projektu – dr hab. Marek Florek, mozolnie odtwarzający rezultaty badań z lat 70 XX w.; oraz dr Tomasz Dzieńkowski, prawa ręka działań terenowych w projekcie, odpowiedzialny za interpretację wyników najnowszych wykopaliisk na grodzie w Czermnie. Wystąpił również dr Sylwester Sadowski, odkrywca jednego z dwóch najstarszych skarbów ukrytych w czasach poprzedzających powstanie „głównego” grodu, oraz prof. Andrzej Kokowski, który zajął się kwestią próby wykorzystania Czermna – Czerwienia dla celów propagandy ukraińskiej i niemieckiej w trakcie drugiej wojny światowej, kiedy to nawet podjęto w 1940 r. wykopaliiska, a wiele wskazuje na to, że ogromne prace w tym zakresie planowano na lata następne. Narastający konflikt polsko-ukraiński oraz coraz mniej pomyślnie tocząca się dla Niemców wojna plany te zniweczyły.

Wszystkie wystąpienia przyjęte zostały z ogromnym zainteresowaniem,

Pierwsza ich publiczna prezentacja miała miejsce w Bibliotece Głównej UMCS przy okazji trzeciej edycji czermieńskiego seminarium¹. Teraz zaprezentowano je po długich, żmudnych zabiegach konserwatorskich w salach oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie – w Pałacu Erazma Ciołka, gdzie będą pokazywane do końca lutego 2017 r. Oczywiście pokazano też najnowszy stan badań nad projektem, który ma wsparcie w funduszach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, Bundesministerium für Bildung und Forschung Republiki Federalnej Niemiec oraz Narodowego Centrum Nauki.

Stojący na czele przedsięwzięcia dr hab. Marcin Wołoszyn, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego zorganizował perfekcyjnie krakowską edycję spotkania. Wysłuchano 36 referatów oddających całe złożone spektrum interdyscyplinarności projektu – od szeroko rozumianych nauk przyrodniczych, poprzez nauki eksperymentalne i techniczne do społecznych włącznie. Tym razem autorami referatów, oprócz badaczy polskich, byli specjaliści z Niemiec, Szwecji, Białorusi, Rosji, Ukrainy, Mołdawii, Słowacji i Czech. UMCS reprezento-

wał siedmioosobowy zespół rekonstruujący paleośrodowisko otoczenia dwóch głównych grodów z Czermna i z Gródka nad Bugiem pod kierunkiem prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego – autorzy „największego kija włożonego w archeologiczne mrowisko”, a to wszystko za sprawą odkrycia i datowania nieznannej dotąd fosy otaczającej pierwszy z grodów i wyznaczenia periodyzacji dynamiki zasiedlenia badanej strefy



• Wystąpienie prof. Andrzeja Kokowskiego

¹ A. Kokowski, *Trzy skarby w UMCS – trzy skarby UMCS*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 10 (219:2015), s. 52–53.

co spotkało też obydwaj referaty innego archeologa z Lubelszczyzny – mgr. Jerzego Kuśnierza z Muzeum Zamojskiego, który rekonstruował podstawy decyzji naukowej i politycznej (sic!) dla podjęcia pierwszych, powojennych badań w ramach tzw. „akcji milenijnej”.

Z początkiem 2017 r. powinny się ukazać dwa opasłe, liczące ponad 1100 stron tomy pierwszych rezultatów projektu (w języku angielskim) – oczywiście z dużym udziałem archeologów z UMCS.

Najważniejszy wniosek płynący z konferencji jest taki, że projekt czermieński stał się instytucją skupiającą uwagę praktycznie całego środowiska badaczy średniowiecza europejskiego. Stał się też najpoważniejszą platformą konfrontacji badań interdyscyplinarnych dla tej epoki. Duża w tym zasługa prof. M. Wołoszyna – jego talent i umiejętność zjednywania sobie współpracowników należą do wzorców trudnych do doświadczenia. To wielki zaszczyt dla archeologów z Lubelszczyzny, że mogą odgrywać czołowe role w jego realizacji. Stąd dziwi niedostrzeżenie, a właściwie brak umiejętności oceny tego faktu dla pozytywnego postrzegania naszej Uczelni na naukowym rynku. Proponowany – unikatowy w skali kraju – „pakt badawczy” pomiędzy Instytutami Archeologii UMCS i Uniwersytetu Rzeszowskiego napotyka na jednostronną niestety, lubelską obstrukcję, która może nas sprowadzić do roli wasala w tym przedsięwzięciu. Może się za moment stać również tak, że lubelskie Czeremno – nie bez przyczyny nazywane „złoty jabłkiem” polskiej archeologii, które dało UMCS m.in. nagrodę „National Geographic”² – będzie badane przez archeologów spoza Lubelszczyzny. Wtedy oczywiście nastąpi spóźniony żal, że o wstydzicie nie wspomnę.



• Prof. Michał Parczewski

Krakowskie spotkanie miało jeszcze jeden akcent. Dedykowane było prof. dr. hab. Michałowi Parczewskiemu na okoliczność jubileuszu 70. urodzin. Ten znakomity badacz początków Słowian, najstarszej fazy ich osadnictwa w Europie oraz wielu zagadnień dotyczących kluczowych problemów średniowiecza należy do ścisłej europejskiej czołówki. Przez wiele lat związany z Uniwersytetem Jagiellońskim, którego jest absolwentem, ostatni etap kariery ofiarował Uniwersytetowi Rzeszowskiemu. Ma też piękną kartę współpracy z archeologią z UMCS, czego najlepszym przykładem jest jedno z najważniejszych wydawnictw poświęconych etnogenezie Słowian, zredagowane i wydane w Lublinie³. Archeologia polska ofiarowała Jubilatowi potężną księgę, w której znalazły się oczywiście również teksty archeologów z Lubelszczyzny.

Następna konferencja poświęcona Grodom Czerwieńskim odbędzie się za rok w Zamościu. Mam nadzieję, że nadal z aktywnym udziałem badaczy z UMCS⁴.

Andrzej Kokowski

2 A. Kokowski, *Skarby z Czeremna–Czerwienia. Odkrycie na miarę roku Marii Curie-Skłodowskiej*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 1 (181:2012), s. 12–13.

3 A. Kokowski (red.) *Cień Światowita, czyli pięć głosów w sprawie etnogenezy Słowian*, Lublin 2002.

4 Konferencja była również okazją dla promowania książki: A. Kokowski, *Robert Liebig – archeolog amator z Wielkopolski – Ein Amateurarchäologe aus Großpolen* (Lublin 2016), której druk dofinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.

Warsztaty „My Option”

W dniu 5 grudnia 2016 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii odbyły się warsztaty prezentujące program „My Option”, który wywodzi się z niedyrektywnej metodyki pracy z grupą Carla Rogersa. Warsztaty prowadziło dwóch specjalistów z Anglii – Robert Nixon i Dolly Gray pt. (tłumaczenie Kamila Pawlik). Obaj od wielu lat zajmują się wspieraniem rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną. Poprzedni program przygotowany przez Nixona i Graya „The Gateway Award” (Otwarta Droga), realizowany u osób z niepełnosprawnością intelektualną od 13 roku życia, pozwala realizować personalistyczną edukację dążącą do zmiany jakości ich życia. Nakierowany jest na naukę samodzielności, zaradności, budzenie aktywności do samodzielnego wypełniania ról społecznych, a w końcu do pełniejszej integracji ze społeczeństwem.

Program „My Option” jest kontynuacją programu „The Gateway Award” i dotyczy praktycznego uczenia się tego, co ma wspierać osoby dorosłe, mające 18 i więcej lat w realizowaniu swoich ambicji. Jest kolejnym etapem poszerzania posiadanej wiedzy i doświadczeń, wzrostu poczucia pewności siebie oraz poszerzania zakresu systematycznie nabywanych i gromadzonych osobistych i życiowych umiejętności, a tym samym jako członka zespołu przygotowującego się do określonej aktywności zawodowej. Spotkanie odbyło się w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością.

Anna Prokopiak



• Od prawej: Robert Nixon i Dolly Gray

Wrażliwość – Doświadczenie – Zdrowie Psychiczne

V Otwarte Seminarium Filozoficzno-Psychiatryczne

Piąta edycja Otwartego Seminarium Filozoficzno-Psychiatrycznego (OSF-P) odbyła się w dniach 29–30 listopada 2016 r. na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS. Tradycyjnie, wydarzenie to zostało zrealizowane jako integralna część projektu Przyjazny Uniwersytet, prowadzonego przez Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych UMCS oraz Instytut Filozofii UMCS.



Fot.: Krzysztof Hojek

Seminarium zostało objęte patronatem Prezydenta Miasta Lublina dr. Krzysztofa Żuka oraz Prorektora ds. Studenckich UMCS prof. dr hab. Urszulę Bobryk.

Wykłady oraz dyskusje panelowe odbyły się w Auli Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS, natomiast uzupełniające je warsztaty w Zespole ds. Osób Niepełnosprawnych w Domu Studenckim „Babilon”. Towarzyszące wydarzenia artystyczne miały miejsce w Galerii „Labirynt” przy ul. Popiełuszki, natomiast organizowane w ramach konferencji spotkanie filmowe z cyklu „Psychokino” – w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka”.

Od samego początku OSF-P ma charakter interdyscyplinarny. Tym razem spotkali się w uważnym dialogu i wymianie poglądów specjaliści z takich dziedzin jak: filozofia, psychiatria, psychoterapia, psychologia, antropologia, neuropsychologia, etyka, socjologia, filologia, a nawet... teologia! Novum stanowił motyw duchowego aspektu w psychoterapii. Do udziału w spotkaniu zostali też za-

proszeni praktycy: pracownicy socjalni, przedstawiciele fundacji, stowarzyszeń oraz „zwyčajni niezwyčajni” – osoby doświadczone kryzysem lub problemami psychicznymi, które pokonawszy trudne doświadczenie, wyszły z niego przemienione, umocnione i mogą być metaforycznym światłem w ciemności dla tych, którzy obecnie borykają się z kryzysem psychicznym, i mogą budzić nadzieję na powrót do pełnego zdrowia i jeszcze lepszego, piękniejszego, wartościowego i spełnionego życia.

Otwarte Seminarium Filozoficzno-Psychiatryczne jest adresowane do środowiska akademickiego, zarówno studentów, jak i pracowników, ale też ich rodzin, przedstawicieli urzędów, służby zdrowia, duchowieństwa, środowiskowych instytucji wsparcia, stowarzyszeń, fundacji, organizacji pozarządowych i samorządowych. Jego celem było i jest wyakcentowanie wyzwań, jakimi są problemy zdrowia psychicznego.

Należy w tym miejscu nadmienić, że Światowa Organizacja Zdrowia

WHO podaje prognozę, iż w roku 2020 depresja stanie się chorobą numer 1 na świecie! Zatem problem ten nie ma już charakteru lokalnego, ale wręcz osiąga skalę globalną i dotyczy całej ludzkości. Palącym zadaniem staje się nie tylko leczenie, poszukiwanie nowych skutecznych form terapeutycznych, ale też tworzenie sieci wsparcia dla osób, u których nadzszarpnięte zostało zdrowie psychiczne.

Tegoroczna konferencja została zainicjowana wykładem dialogicznym na temat doświadczenia czasu, świadomości i ucieleśnienia. W kolejnych panelach poruszono takie tematy: doświadczenie a psychoterapia; doświadczenie graniczne i rytuał przejścia; podatność na zranienie (kruchłość) a zdrowie psychiczne; rola dialogu i doświadczenie (siebie) w rozwoju człowieka; edukacja i doświadczenia współczesności – nowe wyzwania. Nie zabrakło też swobodnej, choć także naukowej rozmowy na temat emocji.

W gronie zaproszonych gości byli przedstawiciele licznych ośrodków

naukowych, m.in. Oxford University, Uniwersytetu Warszawskiego, Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytet Pedagogicznego Jana Pawła II, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Politechniki Lubelskiej, a także UMCS – gospodarza wydarzenia. Ponadto, cieszyliśmy się obecnością przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń, m.in.: Poza Horyzonty, PTPA, IMJT, eFkropka, SPPIATR.

Dla podkreślenia praktycznego wymiaru Seminarium uczestnikom zaproponowano warsztaty prowadzone przez wysokiej rangi specjalistów z różnych dyscyplin. Forma ta cieszy się coraz większym zainteresowaniem odbiorców. Głównym przesłaniem warsztatów jest uwrażliwienie społeczności akademickiej, choć nie tylko, na problemy zdrowia psychicznego, kształtowanie samopoznania, samowiedzy, samorozwoju w relacji z innymi, problemy w relacjach ro-

dzinnych, wspólnotowych i społecznych, rozwijanie umiejętności komunikacji w sytuacjach codziennych i uroczystych, także w miejscu pracy, grupie rówieśniczej, nawiązywania pozytywnych kontaktów. Warsztaty dają też możliwość poznania nowych metod terapeutycznych w praktyce. Zakładany ich efekt to także zmiana wizerunku osób po kryzysach zdrowia psychicznego oraz kształtowanie polityki antydyskryminacyjnej.

Cennym uzupełnieniem konferencji była część artystyczna, w ramach której przedstawione zostały prace wideo na bazie performance z motywem przewodnim „Art and vulnerability in performance”. Odbył się także pokaz filmu *Nawet nie wiesz jak Cię kocham* – w ramach cyklu „Psychokino”, które od lat towarzyszy OSF-P. Tym razem dyskusja odbyła się z udziałem reżysera Pawła Łozińskiego oraz psychiatry i psychoterapeuty prof. Bogdana de Barbaro. Dowodzi ona, że tego typu for-

my spotkań są bardzo wartościowe, stymulujące, inspirujące dla odbiorców. Stanowią materiał skłaniający do refleksji nad własnym życiem.

W imieniu Organizatorów już teraz zapraszamy na kolejne edycje Otwartego Seminarium Filozoficzno-Psychiatrycznego, którego misja skierowana jest ku pełniejszemu zrozumieniu siebie samego, ale we wspólnocie osób w społeczeństwie. Zainteresowanych szczegółowym programem Seminarium odsyłamy do strony Przyjaznego Uniwersytetu na UMCS.

Renata Łukiewicz-Kostro



Fot. Krzysztof Hojtek



Archiwum Teresy Parczewskiej

• Od lewej: Marcela Bustos (International Academic Coordinator) i dr hab. Teresa Parczewska

W dniach 15–19 listopada 2016 r. dr hab. Teresa Parczewska i dr Beata Bednarczuk z Zakładu Dydaktyki Wydziału Pedagogiki i Psychologii uczestniczyły w wizycie studyjnej w Oslo and Akershus University College of Applied Sciences. Wyjazd został zorganizowany w ramach drugiej edycji Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, finansowanego z funduszy EOG i norweskich. Głównym celem projektu było nawiązanie współpracy naukowej z uniwersy-

Wizyta studyjna pedagogów w Oslo

tetem, poznanie rozwiązań programowych, metodycznych i organizacyjnych na wszystkich szczeblach kształcenia, nabycie dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z dzieckiem oraz jej wykorzystanie w rozwoju zawodowym i osobistym. Uczestnicy projektu zapoznali się ze specyfiką kształcenia nauczycieli i polityką oświatową regionu oraz praktycznymi rozwiązaniami odnoszącymi się do idei zrównoważonego rozwoju. Odwiedzili kilka placówek przedszkolnych i szkolnych realizujących „edukację na zewnątrz”, aktywnie uczestniczyli w zajęciach terenowych prowadzonych w lesie.

Nabyte doświadczenia z pewnością zostaną wykorzystane do ubogacenia programu kształcenia na kierunku pedagogika, umożliwią opracowanie i realizację wspólnych projektów badawczych oraz edukacyjnych, zmierzających do podniesienia efektywności kształ-

cenia. Uczestnicy wizyty mieli również możliwość poznania kultury norweskiej, zwiedzili wiele interesujących miejsc i obiektów zabytkowych w Oslo, zapoznali się z historią, tradycją, zwyczajami, jak również problemami życia codziennego społeczeństwa wielokulturowego. Wartością dodaną wizyty jest nawiązanie kontaktów, nie tylko na polu naukowym, ale również osobistym.

Teresa Parczewska



Archiwum Teresy Parczewskiej

• Od lewej: dr hab. Teresa Parczewska, dr Beata Bednarczuk, Mrs. Tonje Torsnes (Nesoddtangen primary school), Kjersti Winger (International Administrative Coordinator)



Fot. Marzena Marczevska

XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa EUROJOS

W dniach 7–9 grudnia 2016 r. w Lublinie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Słownik językowy – leksykon – encyklopedia w perspektywie badań porównawczych Słowian i ich sąsiadów”, zorganizowana przez Instytut Filologii Polskiej UMCS, Instytut Sławistyki PAN, Instytut Humanistyczny PWSW oraz Komisję Etnolingwistyczną przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów. Konferencja zainaugurowała cykl spotkań w ramach drugiego etapu międzynarodowego konwersatorium naukowego „Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym” (EUROJOS).

W spotkaniu uczestniczyli goście z polskich ośrodków naukowych (z Lublina, Warszawy, Krakowa, Poznania, Kielc, Krosna, Łodzi, Opola, Pułtyska i Przemyśla) oraz zagranicznych (z Moskwy, Kijowa, Mińska, Wilna, Belgradu, Zagrzebia, Nowego Sadu i Jekaterynburga).

Konferencję uroczystie otworzyli prof. dr hab. Alina Orłowska, Prorektor UMCS ds. Kształcenia, dr hab. Dorota Piekarczyk, Dyrektor Instytutu Filologii Polskiej UMCS i dr Dorota Pazio-Wlazłowska, Wicedyrektor Instytutu Sławistyki PAN.

Uczestnicy wysłuchali 23 referatów. Wystąpienia prelegentów koncentrowały się wokół ogólnych problemów metodologicznych związanych ze strukturą artykułów hasłowych w słownikach językowych, leksykonach i encyklopediach (Jerzy Bartmiński, Czym jest i czym może być „Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów”?; Ludmila L. Fedorova, Место „Аксиологического лексикона славян и их соседей” среди современных словарей культурных концептов /на примере тома ДОМ/; Stana Ristić, Ivana Konjik, O strukturі članka u jezičkom

rečniku, leksikonu i enciklopediji /sa osvrtom na jedinice opisa u ove tri leksikografske publikacije/; Dejan Ajdačić, Razmišljanja o teškoćama enciklopedijsko-jezičkog opisa visokih moralnih vrednosti; Dorota Pazio-Wlazłowska, Sposób prezentacji leksyki konfesyjnej w słownikach objaśniających języka polskiego XX i XXI wieku; Kristina Rutkowska, Miejsce źródeł ludowych w litewskim językowym obrazie świata; Sebastian Wasiuta, Miejsce przysłów w rekonstrukcji językowego obrazu świata).

Referenci prezentowali także opracowania wybranych konceptów na materiale języków narodowych takich jak: OJCZYŻNA (Amir Kapetanović, Czym jest dla Chorwatów OJCZYŻNA /DOMOVINA/ i mała OJCZYŻNA /ZAVIČAJ/?), DEMOKRACJA (Piotr Miroszka, Językowy obraz DEMOKRACJI w języku chorwackim – pierwszy etap badań oraz Aleksy Judin, DEMOKRACJA w słownikach języka rosyjskiego i encyklopediach rosyjskich: analiza porównawcza – wystąpienie i dyskusja za pośrednictwem Skype’a), SPRAWIEDLIWOŚĆ (Beata Żywicka, SPRAWIEDLIWOŚĆ w świadomości językowej współczesnej młodzieży) i ZDROWIE (Marija Stefanović, К описанию концепта ЗДОРОВЬЕ – системные данные на материале сербского языка; Alla Kozhinowa, Аксиологическое понятие ЗДОРОВЬЕ в исторической перспективе oraz Marzena Marczevska, Myśli o ZDROWIU w świetle danych etymologicznych).

Prelegenci przedstawiali również opracowania innych wartości zakorzenionych w języku i w kulturze europejskich wspólnot narodowych, takich jak: МИЛОСЕРДИЕ (Ewa Maślowska, Profile МИЛОСЕРДИЯ /w ujęciu etnolingwistycznym/), СИАЕО (Ol'ga Frolova, Тело как ценность и телесный код в русской поговорке и загадке), УСНОДЪЦУ (Karolina Woszczewska, Definicje leksykograficzne a potoczne użycie słowa /przykład УСНОДЪЦУ/), КРЕАЦИЯ (Sara Akram, Definicje w słownikach językowych i specjalistycznych a współczesna praktyka językowa /na przykładzie kreacji i słów pokrewnych/) czy językowo-kulturowy obraz Mazura w języku rosyjskim (Elena Berezovič, Культурно-языковой образ МАЗУРА в русском языке).

Dwa referaty dotyczyły ogólnych zagadnień związanych z językowym obrazem świata. Joanna Popielska-Grzybowska mówiła o tym, jak badać językowy obraz świata w językach starożytnych, natomiast Alena Rudenka zrelacjonowała stan badań nad językowym obrazem świata w Stanach Zjednoczonych. Ostatnie referaty nawiązywały do konkretnych rozwiązań metodologicznych przyjętych w *Leksykonie aksjologicznym Słowian i ich sąsiadów*. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, referując dwa warianty definicji kognitywnej, spróbowała udzielić odpowiedzi na pytanie, w jakim typie opracowań (w słowniku językowym, leksykonie czy w encyklopedii) moż-

liwe byłoby wykorzystanie założeń definicji kognitywnej w jej wariantach separacyjnym i holistycznym. Na zakończenie sesji Jerzy Bartmiński przedstawił perspektywy kontynuacji pracy nad *Leksykonem aksjologicznym Słowian i ich sąsiadów*.

W trakcie spotkania omówiono zarówno ogólne zagadnienia związane z projektem EUROJOS, jak i szczegółowe kwestie dotyczące opracowania konceptów w kolejnych tomach LASiS. Przyjęto także konkretne rozwiązania metodologiczne na użytek LASiS, wedle których analiza wytypowanych do opisu konceptów powinna opierać się na wiedzy potocznej (językowej), a nie naukowej (specjalistycznej), z wykorzystaniem trojkiego typu danych: systemowych, ankietowych i tekstowych (S-A-T). Musi zawierać certyfikację poszczególnych komponentów znaczeniowych w postaci udokumentowanych „dowodów językowych” oraz rozgraniczać cechy konstytutywne (jądrowe) i peryferyjne. Przyjęto, że w opracowaniach konceptów zostanie zastosowany separacyjny, a nie holistyczny wariant definicji kognitywnej.

Poza tym, uzgodniono składy zespołów pracujących nad poszczególnymi tomami, zatwierdzono koordynatorów (redaktorów) wybranych tomów LASiS oraz zaplanowano dalsze prace nad konceptami: RODZINA, ZDROWIE, DUSZA, SPRAWIEDLIWOŚĆ, OJCZYZNA, DEMOKRACJA i innymi.

Gotowość udziału w kontynuacji wspólnej pracy nad *Leksykonem ak-*

sjologicznym Słowian i ich sąsiadów (LASiS) zgłosiły 83 osoby z 16 krajów (Grecji, Litwy, Polski, Czech, Słowacji, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Macedonii, Serbii, Chorwacji, Danii, Francji, Hiszpanii, Belgii oraz Australii), deklarując opis konceptu na materiale wybranego języka. Zebrane deklaracje dotyczą 23 języków. Spośród wskazanych 30 haseł (konceptów) ostatecznie do opisu wybrano 10 najczęściej typowanych i zarazem ważnych, aktualnych ze względów poznawczych, naukowych, a także społeczno-kulturowych, zebranych na tzw. liście A (RODZINA, ZDROWIE, DUSZA, SPRAWIEDLIWOŚĆ, OJCZYZNA, DEMOKRACJA, PATRIOTYZM, SOLIDARNOŚĆ, TOLERANCJA i NARÓD). Pozostałe hasła umieszczono na liście B.

Ważną część spotkania stanowiła promocja świeżo wydanego przez Wydawnictwo UMCS tomu trzeciego. *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów PRACA* (w 2015 r. ukazał się tom pierwszy – *DOM*). Współredaktorzy tomu prof. prof. Jerzy Bartmiński i Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska wręczyli egzemplarze autorskie obecnym na sali autorom.

Obrady stały się okazją do wymiany refleksji związanych zarówno z problemami opracowania haseł w różnych źródłach leksykograficznych, jak i przedstawienia (pełnych lub częściowych) analiz wybranych konceptów w różnych językach europejskich.

Beata Żywicka
Joanna Szadura



• Bogusław Wróblewski w trakcie wystąpienia w Rzymie

Pracownik Zakładu Dziennikarstwa na konferencji w Rzymie

6 grudnia 2016 r. Stacja Polskiej Akademii Nauk w Rzymie zorganizowała konferencję w formie okrągłego stołu poświęconą problematyce pogranicza kulturowego pt. „Contesti di confine – prospettive interculturali”. Obrady prowadzone były w języku włoskim.

Jednym z referentów był dr Bogusław Wróblewski z Zakładu Dziennikarstwa Wydziału Politologii i redaktor

naczelny „Akcentu”, który przedstawił projekt typologizacji kontaktów transgranicznych (konfrontacja – dyfuzja – synergia) w oparciu o doświadczenia środkowo-europejskiego kręgu kulturowego. Pozostali uczestnicy panelu to prof. Roberto Cipriani z Rzymu (jeden z najwybitniejszych socjologów włoskich), prof. Grzegorz Kaczyński z Uniwersytetu w Katanii (socjolog polskiego pochodzenia pracujący we Włoszech) oraz o. Wacław Oszajca (jezuita, wykładowca warszawskiego Collegium Bobolanum). Wystąpieniom towarzyszyła żywa dyskusja, głównie z udziałem reprezentantów placówek naukowych krajów europejskich mających swoje przedstawicielstwa w Rzymie. Prof. Piotr Salwa, dyrektor rzymskiej Stacji PAN, zapowiedział kontynuację tego typu spotkań.

Minionej jesieni dr Bogusław Wróblewski kilkakrotnie reprezentował Zakład Dziennikarstwa UMCS w międzynarodowym układzie odniesienia. 5 września wystąpił na konferencji w Budapeszcie zorganizowanej przez Węgierską Akademię Nauk, a poświęconej problematyce emigracji twórców z krajów grupy wyszehradzkiej w latach 1956 i 1968. 24 października wygłosił referat na międzynarodowej konferencji poświęconej twórczości Anny Frajllich z Nowego Jorku, zorganizowanej

przez Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Rzeszowski, a 15 listopada, na zaproszenie Zarządu Głównego Związku Pisarzy Litwy, mówił o polskim czasopiśmiennictwie kulturalnym na spotkaniu w Wilnie, w którym uczestniczyli pisarze polscy i litewscy.

Sylvia Skotnicka



• Bogusław Wróblewski (z prawej) i o. Wacław Oszajca w Stacji PAN w Rzymie

Archiwum prywatne

Konferencja nt. roli archiwów szkół wyższych, instytucji naukowych i kulturalnych w procesie wprowadzania systemu EZD

W dniu 25 listopada 2016 r. w Katowicach miała miejsce konferencja naukowa zorganizowana przez Archiwum Uniwersytetu Śląskiego oraz Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Tematem spotkania była „Rola archiwów w procesie wprowadzania systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją – cele i założenia oraz ich realizacja. Z doświadczeń archiwów szkół wyższych, instytucji naukowych i kulturalnych”.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i Archiwum PAN, zakładów i katedr kształcących archiwistów z UMCS, Poznań, Toruń i Kraków oraz archiwiści z archiwów państwowych i uczelnianych.

Obrazy otworzył i przywitał gości pełnomocnik rektora ds. Archiwum Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab.

A. Barciak. Zwrócił uwagę na postępujący proces informatyzacji sektora publicznego, który wyznacza nowe kierunki oraz zadania dla archiwistyki. Jego zdaniem archiwiści powinni podejmować kroki w celu tworzenia zaleceń i wymagań dla zarządzania aktami już od chwili ich wytworzenia lub otrzymania przez instytucję, aż do momentu przekazania do archiwum państwowego. Wskazał także

i uświadomił potrzeby zachowania elektronicznych materiałów archiwalnych jako dziedzictwa kulturowego oraz ważnej inwestycji w przyszłość.

W dalszej części konferencji poruszono różne aspekty wprowadzenia Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją. Dr M. Konstankiewicz z UMCS omówił podstawy prawne funkcjonowania Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją w instytucjach naukowych i kulturalnych, podkreślając wielość regulacji stosowanych jednocześnie i ciągłą ich ewolucję. Dr D. Drzewiecka i mgr T. Karaś z Krakowa przedstawili doświadczenia z wdrażania Systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentacji (SEOD) w Urzędzie Miasta Krakowa, wprowadzonego w ramach Systemu Elektronicznych Usług Publicznych (SEUP). Umożliwia on realizację spraw przy użyciu internetu każdemu mieszkańcowi i każdemu pracownikowi Urzędu Miasta Krakowa i trzech wybranych miejskich jednostek organizacyjnych. Moduł SEOD został zintegrowany z modułem archiwum. Migracja i integracja danych z SEOD jest prowadzona przy użyciu atrybutów dynamicz-

nych. Moduł dysponuje możliwością grupowania rzeczowego dokumentacji oraz sporządza wykaz spisów zdawczo-odbiorczych spraw zakończonych.

Dr K. Pełowska z UMK w Toruniu wskazała na rolę zagranicznych archiwów narodowych w procesie projektowania i wdrażania systemu do Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją. Podkreśliła istotę pracy na przedpolu archiwalnym oraz ujednoczenie standardu schematu systemów teleinformatycznych. Podała też przykłady sprawdzonych działań z innych krajów, m.in. Australii, Holandii, Szwajcarii czy Estonii.

Praktykę gromadzenia i opracowania dokumentacji elektronicznej w Polskiej Akademii Nauk omówił dr M. Sobeczko. Przy tradycyjnym systemie obiegu dokumentów coraz większą uwagę zwraca rosnąca ilość dokumentacji hybrydowej. Brak określonych procedur, przepisów regulujących postępowanie z dokumentacją elektroniczną rodzi różne dylematy, np. korespondencja e-mailowa – czy traktować ją jako papierowy wpływ, po wcześniejszym wydruku, czy elektroniczny? Jak opisać dokumentację znajdującą się na pendrivie? Inną kwestią wspomnianą przez referenta są trudności w pozyskaniu licencji na programy komputerowe obsługujące elektroniczny obieg dokumentacji.

W kolejnym wystąpieniu zaprezentowano proces wprowadzenia Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją w śląskich urzędach wojewódzkich realizowany w ramach „Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2013 r.”. Mgr B. Wanic, zastępca dyrektora Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego wraz z mgr B. Kurdyk z Archiwum Państwowego w Katowicach przedstawiły System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP i SEKAP 2), w skład którego weszło 54 uczestników. Pomimo krótkiego czasu realizacji, za sprawą wsparcia pracowników Archiwum Państwowego w Katowicach, udało się wprowadzić Elektroniczne Za-

rzządzanie Dokumentacją w 13 jednostkach województwa śląskiego.

Mgr K. Kołodziejczyk i mgr M. Zawada z Archiwum Państwowego w Lublinie przedstawili doświadczenia ich instytucji z wprowadzenia systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją autorstwa Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego (PUW). Na mocy porozumienia naczelnego dyrektora Archiwów Państwowych i wojewody podlaskiego z 4 lipca 2012 r. nawiązującego współpracę w celu wspólnego wypracowania i rozpowszechniania dobrych praktyk zarządzania dokumentem elektronicznym, PUW udostępnił archiwum własne oprogramowanie dla systemu teleinformatycznego zarządzania dokumentacją oraz praktyczną wiedzę dotyczącą jego stosowania. Zaadaptowany system jest bezpłatny dla podmiotów realizujących zadania publiczne, koszty poniesiono przy tworzeniu odpowiedniej infrastruktury. Z dniem 1 stycznia 2014 r. Archiwum Państwowe w Lublinie uruchomiło po raz pierwszy system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją jako wspomagający system tradycyjny. Po roku działania stał się podstawowym systemem dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw – poza wyjątkami wskazanymi w katalogu wyłączeń.

Ostatni referat wygłosił dyrektor ds. informatyzacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach mgr M. Ser-

weciński. Zauważył, iż rozwój technologii, zwiększenie oczekiwań użytkowników, konieczność współistnienia z e-usługami wymaga od uczelni wyższych odpowiedniego przystosowania się. Dokonuje się to m.in. poprzez wdrażanie systemów informatycznych ERP, systemów obsługi studiów, systemów rekrutacyjnych itp. Na Uniwersytecie Śląskim elektronicznego obiegu dokumentów jeszcze nie ma, trwają prace projektowe. Pomimo napotykanych trudności, takich jak złożona struktura organizacyjna, „papierowe” nastawienie użytkowników, chęć odzwierciedlenia „papierowego świata” w systemie informacyjnym, bezkompromisowość – dążenie do doskonałości, brak wiedzy na etapie określania wymagań, złożone środowisko systemów IT w jednostce, duża liczba użytkowników systemu, duża liczba punktów kancelaryjnych, duża skala wdrożenia – koszty, warto wprowadzić system, który obsłuży zarówno przebiegi ad-hoc, jak i predefiniowane scenariusze przebiegu procesów.

Zaprezentowana podczas konferencji tematyka jest niedaleką przyszłością każdego archiwum, w tym również archiwum uczelnianego. Stąd zaproszenie do udziału w konferencji spotkało się z zainteresowaniem i udziałem w nim pracowników Archiwum UMCS.

*Anna Romanowska
Archiwum UMCS*



Fot. Anna Romanowska

Inspiracje metodologiczne



Fot. Wiktoria Polichna

• Prof. dr hab. Krzysztof Rubacha i dr hab. Stanisława Byra

15 grudnia 2016 r. odbyło się drugie spotkanie w ramach cyklu „Inspiracje metodologiczne” pt. „Pułapki metodologiczne w przebiegu procesów badawczych w naukach społecznych”, zorganizowane przez Zakład Metodologii Nauk Pedagogicznych Instytutu Pedagogiki.

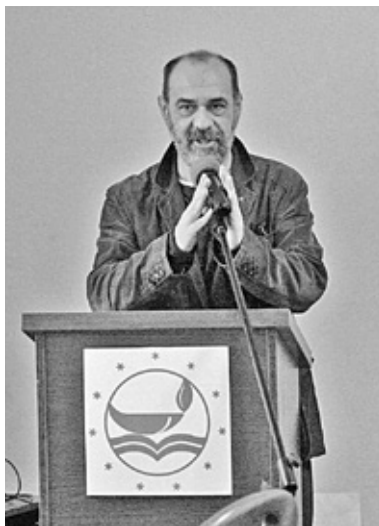
Wykład wygłosił prof. dr hab. Krzysztof Rubacha, specjalista i pasjonat metodologii nauk społecznych, które swoje zainteresowania ogniskuje wokół zastosowania metod statystycznych w badaniach nad edukacją, analizy i zbierania zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych, opracowywania narzędzi badawczych oraz procesu

badawczego w naukach społecznych. Jest autorem podręcznika *Metodologia badań nad edukacją* (Warszawa 2008/2011) oraz licznych prac z zakresu pedeutologii, psychologii rozwojowej, szczególnie dotyczącej okresu wczesnej dorosłości. Jest współautorem pierwszego testu do pomiaru poczucia skuteczności wydanego przez Pracownię Narzędzi Badawczych KNP.

Spotkanie rozpoczęło od przywitania gościa przez Dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS prof. dr. hab. Janusza Kirenkę oraz Kierownika Zakładu Metodologii Nauk Pedagogicznych dr hab. Stanisławę Byrę.

Prof. dr hab. K. Rubacha omówił główne i ważne dla jakości badań naukowych i rzetelności pozyskiwanej w nich wiedzy pułapki metodologiczne. Wskazał je w ramach następujących etapów procesu badawczego: konceptualizacji, problematyzacji, operacjonalizacji, zbierania danych oraz ich interpretacji. Podkreślał, by nie ujmować procesu badawczego liniowo. W obrębie konceptualizacji wyakcentował problematyczną kwestię wyjaśniania aksjologicznego, zwracając przy tym uwagę, iż rodzaj wyjaśniania powinien stanowić kryterium wyboru strategii badań. W obszarze problematyzacji omówił pułapki metodologiczne związane z wyborem teorii prezentowanych w części teoretycznej opracowania naukowego, a następnie wykorzystywanych do interpretacji zebranych danych. Położył również szczególny nacisk na pułapki metodologiczne na etapie operacjonalizacji, nawiązując jednocześnie do możliwych nieprawidłowości w budowaniu pytań badawczych i hipotez. Wielkie zainteresowanie wzbudził swoimi przemyśleniami dotyczącymi interpretacji danych i odniesień do paradygmatów.

Marlena Duda



Fot. Wiktoria Polichna

• Prof. dr hab. Krzysztof Rubacha



Fot. Mateusz Psujik



W ramach XXVI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe” tradycyjnym już punktem programu były warsztaty wypieku pieczywa obrzędowego. Podobnie jak w ubiegłych latach, za organizację wydarzenia odpowiedzialni byli członkowie Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów UMCS. Koordynuje ono projekt „Pieczywo obrzędowe na Lubelszczyźnie”, wyróżniony w konkursie „StRuna” na najlepsze studenckie inicjatywy badawcze. Studenci zbierają relacje na temat tradycji pieczenia, transkrybują je i analizują. Dzięki temu utrwalają często ginącą już wiedzę.



Fot. Joanna Jastrzębska

Rośnij, rośnij korowaju...

W ramach warsztatów mają okazję przekazać swoje umiejętności ludziom na co dzień niezajmującym się tą problematyką. Tym samym poszerzają krąg zainteresowanych kulturą ludową i pokazują, że wciąż może być ona atrakcyjna.

Do prowadzenia warsztatów studenci zaprosili specjalistkę od regionalnych wypieków i tradycji. Tym razem już po raz drugi warsztaty poprowadziła Anna Szpura ze Starej Kornicy. Regionalistka, animator kultury i znawczyni tradycyjnej kuchni od pięciu lat zajmuje się odtwarzaniem zapomnianych tradycji i wprowadzaniem na rynek produktów regionalnych wschodniego Mazowsza. W festiwalową sobotę, 10 grudnia 2016 r. zaprezentowała, w jaki sposób upiec starokornickiego korowaja. Jest to tradycyjne ciasto weselne, znane we wschodniej Polsce w wielu wariantach. Jego pieczeniu towarzyszył w przeszłości złożony obrzęd połączony z tradycyjnymi pieśniami. Jak mówi starokornicka pieśń weselna – „pochodzący z nieba weselny chleb, sam Bóg go miesi, Przeczysta Matka przyświeca mu w tej robocie, aniołowie noszą wodę na korowaja, a Chrystus nakrywa go chustą”. We

wsi Stara Kornica korowaja przygotowywały przed weselem w domu panny młodej specjalnie zaproszone gospodynie zwane korowajnicami.



Fot. Joanna Jastrzębska

W czasie warsztatów goście mogli samodzielnie ulepić korowajczyki czyli tradycyjne ozdoby ciasta weselnego związane z symboliką drzewa życia – w kształcie m.in. zwierząt i roślin. Okazało się, że tworzenie figurek z ciasta drożdżowego jest trudną sztuką, ale pod okiem instruktorów uczestnicy szybko ją sobie przyswoili. Korowajczyki były na bieżąco pieczone, więc goście mogli spróbować pysznego ciasta.

W tym roku warsztaty po raz pierwszy odbyły się w holu Akademickiego Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”, więc smakowite zapachy rozchodziły się po całym budynku, wabiąc kolejnych gości. W pewnym momencie ko-

nieczne stało się dostawienie kolejnego stołu dla chętnych do lepienia. Owocem wspólnej pracy były nie tylko korowajczyki, ale również piękny korowaj ozdobiony drożdżowymi kwiatami i łabędziami. Warsztaty miały wartość edukacyjną, gdyż w ich trakcie można było obejrzeć film z rekonstrukcją tradycyjnego obrzędu pieczenia w Starej Kornicy. Natomiast lepienie ciasta okazało się wielką atrakcją zarówno dla licznie zgromadzonych dzieci, jak i dla zainteresowanych tradycyjną obrzędowością dorosłych. Wydarzenie było promocją kultury ludowej oraz działań podejmowanych na UMCS.

Damian Gocół
Joanna Jastrzębska
SKNE UMCS



Fot. Joanna Jastrzębska

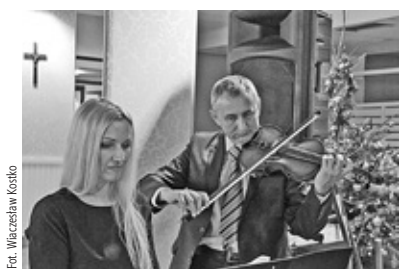
• Anna Szpura prowadzi warsztaty pieczenia korowaja

Wigilia w CJKP

16 grudnia 2016 r., już po raz 26., Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS w Lublinie zorganizowało uroczystą wieczerzę wigilijną.



Fot. Włodzisław Kosłko



Fot. Włodzisław Kosłko

W spotkaniu opłatkowym – obok dyrekcji, pracowników i studentów CJKP – udział wzięli także zaproszeni goście, wśród których wymienić należy ks. bp. Józefa Wróbla wraz z innymi przedstawicielami duchowieństwa, Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego oraz Prorektora UMCS prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego, Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS – prof. dr. hab. Roberta Litwińskiego oraz Prodziekana prof. dr. hab. Małgorzatę Karwatowską, emerytowanego Dy-

rektora CJKP UMCS – prof. dr. hab. Jana Mazura, Katarzynę Komotajtis – Kwestora UMCS, Dyrektora Wydawnictwa UMCS – dr. Grzegorza Żuka, przedstawicieli władz Lublina: Mariusza Kucharka – Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich UW, Tomasza Rakowskiego – Dyrektora Kancelarii Prezydenta i Małgorzatę Błaszczyc-Osik – Zastępcę Dyrektora Departamentu Gospodarki i Współpracy Zagranicznej w Urzędzie Marszałkowskim, a także Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki im. H. Łopacińskiego w Lublinie – Tadeusza Sławackiego oraz wiele znakomitych osób z zaprzyjaźnionych szkół i organizacji polonijnych. Łącznie w uroczystości wzięło udział ponad 170 osób, w tym około 100 studentów zgłębiających w CJKP tajniki polszczyzny. Najliczniejszą grupę w bieżącym roku akademickim stanowią młodzi ludzie z Ukrainy i Białorusi, ale są też

przedstawiciele innych narodowości: Rumuni, Kazachowie, Rosjanie, Azerowie, Chińczycy i Turcy. 12 osób to słuchacze Podyplomowych Studiów Humanistycznych, pozostali zaś to studenci tzw. roku „0”, przygotowujący się w CJKP do podjęcia wyższych studiów licencjackich lub magisterskich na polskich uniwersytetach.

W imieniu gospodarzy zebranych przywitała Dyktor CJKP dr hab. Anna Dunin-Dudkowska, podkreślając istotę tego niezwykłego spotkania – podzielenie się opłatkiem i złożenie sobie życzeń. Nawiązując do myśli Norwidowej, życzyła wszystkim podążania drogą prowadzącą do Prawdy, Dobra i Piękna, poszukiwania dialogu i wspólnych wartości. Przed uroczystym momentem łamania się opłatkiem głos zabrał ks. bp Józef Wróbel, który podkreślił, że Wigilia jest w polskim roku obrzędowym dniem szczególnym. Chociaż poprzedza święta Bożego Narodzenia, to dla wielu Polaków jest najważniejszym dniem w całym roku.

W czasie wigilijnego spotkania wszyscy zgromadzeni mieli możliwość obejrzenia tradycyjnych, opartych na przekazie biblijnym, jasełek w międzynarodowym wykonaniu studentów CJKP, wystawionych pod kierunkiem dr. Danieli Kołodziej i dr. Anny Trębskiej-Kerntopf, przy aktywnym współudziale przedstawicieli słuchaczy studiów podyplomowych. Integralną częścią występu artystycznego był koncert kolęd w wykonaniu Chóru „Ponad Granicami” CJKP UMCS, przygotowany przez mgr. Jacka Brzeziń-



Fot. Włodzisław Kosłko

skiego. Chór zaśpiewał kilka polskich kolęd, ale w programie nie zabrakło także kolęd ukraińskich i rosyjskich, a znaną w całym świecie kolędę *Cicha noc* można było usłyszeć w siedmiu językach: niemieckim, rosyjskim, angielskim, ukraińskim, hiszpańskim, białoruskim i polskim. Tegoroczny Chór został też wzmocniony przez studentów UMCS, a byłych absolwentów CJKP, dysponujących wspaniałymi głosami, którzy już od kilku lat chętnie się włączają w tę niezwykłą uroczystość. Już tradycyjnie

Teatrowi i Chórowi „Ponad Granicami” CJKP UMCS akompaniowała na pianinie Tatiana Szulgina, studentka Podyplomowych Studiów Humanistycznych w CJKP UMCS, a dodatkowo na skrzypcach – Roman Derdziuk – absolwent tychże Studiów. Jasełka i występ chóru zostały nagrodzone wielkimi brawami przez audytorium zgromadzone w mensie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Wieczerną wigilijną spożywano, jak nakazuje dawny polski obyczaj, przy stole nakrytym białym obrusem. Wśród

tradycyjnych potraw znalazły się śledzie pod różnymi postaciami, ryba po grecku, kapusta z grzybami, wyśmienite pierogi z kapustą i grzybami, czerwony barszcz z uszkami, racuchy oraz kompot z suszu, ciasta i owoce.

Wieczór ten zapewne jeszcze na długo pozostanie zarówno w pamięci studentów cudzoziemców, wywodzących się z różnych tradycji kulturowych i religijnych, jak i wszystkich innych osób w nim uczestniczących.

Jacek Brzeziński
Anna Trębska-Kerntopf



Kultura – tradycja – kontynuacja

W ramach XXVI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe”, 9 grudnia 2016 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Kultura – tradycja – kontynuacja”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS, Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” oraz Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego. Patronatem medialnym spotkanie objęło „Pismo Folkowe”. Celem wydarzenia było upowszechnienie wyników badań nad przemianami kultury tradycyjnej oraz wymiana poglądów przedstawicieli różnych ośrodków akademickich.

Do lubelskiej Chatki Żaka przyjechali studenci, doktoranci i pracownicy nauki z całej Polski. Zaprezentowali różne podejścia do omawianej problematyki. Ich wystąpienia zostały podzielone na cztery sesje tematyczne.

W pierwszej z nich referenci skupili się na obrzędowości ludowej i współczesnych formach jej kontynuacji. Dwa referaty dotyczyły działań kulturowych związanych z Sanktuarium św. Rocha w Mikstacie (Wielkopolska). Ks. Krzysztof Ordziński (kustosz mikstackiej świą-

tyni) opowiedział o różnych formach przekazu tradycji związanych z tym ośrodkiem. Przytoczył miejscowe legendy związane z patronem sanktuarium, przebieg uroczystości odpustowych oraz inicjatywy parafialne związane z przekazem lokalnych tradycji. Na niematerialnym dziedzictwie kulturowym skupiła się dr Małgorzata Strzelec (UJK, Kielce), która omówiła przebieg rejestracji niematerialnych dóbr kultury zgodnie z konwencją UNESCO i jako przykład tego typu działań przytoczyła uroczystości odpustowe w Mikstacie. Sesję zamknęło wystąpienie Kamili Siudy (UMK), która omówiła współczesne formy obrzędowości religijnej i świeckiej. Skupiła się na zwyczajach związanych z obchodami Wszystkich Świętych, św. Marcina, Święta Niepodległości, katarzynek i andrzejek. Szczególną uwagę zwróciła na przemiany, jakim podlega świętowanie pod wpływem komercjalizacji i globalizacji, np. przeszczerpienia na grunt polski Halloween czy organizowania tzw. Balów Wszystkich Świętych.



Fot. Agata Kusko

Druga sesja została poświęcona reinterpretacji tradycji ludowej w zderzeniu z współczesnością. Natalia Popłonikowska (UŁ) skupiła się na współczesnych inscenizacjach *Dziadów* Mickiewicza. Mówiła o tym, w jaki sposób zmieniał się sposób przedstawiania wątków związanych z tradycją ludową wraz z przemianami współczesnej kultury. Mgr Judyta Król (UG) zaprezentowała badania współczesnych form obrzędowości ludowej na Kociewiu. Porównała je z formami obrzędowości o zasięgu ogólnopolskim, wskazując podobieństwa i różnice. Mgr Joanna Marszałek (UJ) na podstawie ludowych pieśni z regionu krośnieńskiego zrekonstruowała dawne „zaloty” i porównała je ze współczesnym „podrywem”, którego obraz przedstawia i kreuje prasa młodzieżowa.

Kolejna sesja poświęcona została tradycjom regionalnym. Mgr Regina Pazdur (Archiwum Nowica-Przysław) przedstawiła tradycję żyżkarstwa w Nowicy i Przysławiu. Zaprezen-

owała materiały archiwalne i współczesne formy kontynuowania tego rzemiosła. Mgr Natalia Krygowska (AGH) przedstawiła wyniki badań języka na Górnjej Orawie. Pokazała, w jaki sposób mowa i uwarunkowania historyczne wpłynęły na kształtowanie obrazu SWOICH i OBCYCH na pograniczu. Mgr Karolina Papiorkowska-Dymet (UJ) zaprezentowała krzyże i kapliczki w parafii Biskupice (diecezja opolska) oraz związane z nimi przekazy, które świadczą o tym, w jaki sposób te elementy dziedzictwa wpływały na kształtowanie historii regionu. Panel zamknął referat poświęcony przejawom myślenia magicznego w języku. Urszula Szymaniewicz (UW) pokazała, że ten sposób widzenia świata nie jest jedynie reliktem i wciąż funkcjonuje we współczesnej, stechnicyzowanej kulturze.

Ostatni panel poświęcono utrwaleniu tradycji ludowej w literaturze. Mgr Oskar Struzik (UWr) przybliżył przeobrażenia, jakim ulegały tradycyjne przekazy ustne wraz z przechodzeniem

poszczególnych społeczeństw w epikę. Odwołał się do badań Waltera Onga, Milmana Parry'ego i Alberta Lorda. Swoje obserwacje zilustrował strukturą poematów Homera i Hezjoda oraz przekazami słowiańskiej literatury ustnej. Mgr Ewa Nowak (UWr) również skupiła się na przejściu motywów z przekazu oralnego do literatury. Opowiedziała o tym, jak postać króla Artura z walijskich opowieści przeszła do angielskiej literatury. Wiązało się to z wieloma zaskakującymi przemianami w widzeniu tego bohatera. Aleksandra Serafin (UJ) skupiła się na przekazach kołęd i pastorałek zapisanych w śpiewniku ks. M. M. Mioduszewskiego. Zrekonstruowała utrwalone w nich obraz Maryi. Referat ten jest ważny nie tylko ze względu na wartość merytoryczną, ale również niedawną reedycję śpiewnika. Mgr Joanna Gil (UJ) skupiła się na współczesnym materiale. Pokazała, w jaki sposób mitologia narodowa i pamięć kulturowa służą kreacji bohatera literackiego w powieści Wita Szostaka *Dumanowski*.

Zaprezentowane referaty pokazały, że tradycja ludowa nie jest jedynie martwym reliktem, ale w różnych formach funkcjonuje we współczesnej kulturze. Jej elementy znaleźć możemy w obrzędowości, literaturze, języku czy rzemiośle. Duże zainteresowanie konferencją przedstawicieli różnych ośrodków akademickich pokazało, że tradycja jest ważnym problemem badawczym. Dlatego planowana jest kontynuacja wydarzenia na kolejnych Mikołajkach Folkowych oraz wydanie recenzowanej monografii pokonferencyjnej.

Damian Gocół, SKNE UMCS



Fot. Agata Kusko



Fot. Agata Kusko

12 grudnia 2016 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS odbyła się XXXV Studencka Debata z cyklu „Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce”, organizowana przez członków Studenckiego Koła Naukowego Planistów „Smart City” pod kierownictwem dr Dagmary Kociuby. Spotkanie odbyło się pod hasłem „Przepis na Smart City”.



Fot. Ewa Głowacka

Prelegentkami były dr Dorota Sikora-Fernandez oraz dr hab. Justyna Danielewicz z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. W debacie uczestniczyli studenci UMCS, a także prof. Marian Harasimiuk z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania oraz Roberta Żyśko z Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin. Moderatorem debaty była Dominika Mazur z SKNP. Jak zauważyła dr Dagmara Kociuba, witając gości, temat debaty łączył się z przyjęciem przez SKNP nazwy „Smart City”.

Czym jest samo pojęcie *smart city*? Najprościej tłumacząc, jest to miasto inteligentne. Samo pojęcie zostało zaczerpnięte z książki *Digital City* wydanej pod redakcją T. Ishidy i K. Isbister, w której *smart city* było przedstawione jako wirtualna przestrzeń miasta kreowana za pomocą infrastruktury informatycznej, miasto cyfrowe czy miasto szybkiej komunikacji w sensie wydajnych sieci transportowych, ale też szybkiego przesyłu infor-

Debata „Przepis na Smart City”

Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce



Fot. Ewa Głowacka

macji w sieci. Obecnie *smart city* to miasto bardzo innowacyjne, z rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną, posiadające instytucje badawcze i rozwojowe, uczelnie wyższe, kładące nacisk na bycie ekologicznym oraz posiadające wszelkie udogodnienia dla poprawy jakości życia mieszkańców miasta.

Nasi goście pokazali nam ranking właśnie takich *smart* miast. Na pierwszym miejscu znalazł się Nowy Jork, a dalej Londyn i Paryż. Na przykładzie Bogoty, Kurytyby czy Montpellier można było zauważyć, że za byciem miastem inteligentnym stoją innowacyjne rozwiązania

dotyczące transportu publicznego, takie jak hybrydowe autobusy czy specjalnie wydzielone pasy ruchu. Prelegentki naświetliły sytuację polskich miast. Jak na razie, żadne z nich nie spełnia w pełni kryteriów *smart city*. Według przeprowadzonych w latach 2012–2014 badań, miastami, którym niewiele brakuje do statusu miasta inteligentnego, są m.in. Trójmiasto, Gliwice czy Częstochowa. Według naszych gości, najlepszym sposobem, by polskie miasta stały się bardziej *smart*, jest ich rewitalizacja, zwłaszcza w sferze społecznej, oraz wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych.

W czasie dyskusji padło wiele pytań dotyczących *smart city* w Polsce, głównie sposobu prowadzenia badań na ten temat oraz ich wyników. Zauważyliśmy główne przeszkody w polskim systemie administracyjnym, który utrudnia realizację koncepcji *smart city*, ale też poprawę stanu innowacyjnych rozwiązań wdrażanych w polskich miastach, m.in. w Lublinie, w ciągu ostatnich dwóch lat.

Debata odbyła się pod patronatem Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego oraz Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. nadzw.

Karolina Rogowska
SKNP „Smart City”



Fot. Janek Wójcicki

Bookcrossing po rosyjsku

29 listopada 2016 r. w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS uroczystie zainaugurowano akcję „Knigovorot” (ros. Книговорот). „Knigovorot” jest odpowiedzią na niezwykle popularny na całym świecie tzw. bookcrossing – nieodpłatne przekazywanie („uwalnianie”) książek poprzez pozostawianie ich w miejscach publicznych, jak również w miejscach w do tego wyznaczonych (np. stoliki, regały, gabloty), po to, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej. „Knigovorot” w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS będzie miał na celu wymianę książek w języku rosyjskim o dowolnej tematyce oraz polskich wydań rosyjskiej literatury pięknej.

W uroczystym rozpoczęciu akcji wzięli udział: Prorektor UMCS ds. Kształcenia prof. Alina Orłowska, Dyrektor CJKR dr Swietłana Szaszkowa oraz Andriej Potiomkin – Wicedyrektor Rosyjskiego Ośrodka Nauki i Kultury (RONIK)

przy Ambasadzie Federacji Rosyjskiej w Warszawie. To właśnie RONIK we wrześniu 2016 r. rozpoczął rosyjski odpowiednik bookcrossingu, zachęcając tym samym polskie ośrodki do przyłączenia się do międzynarodowego ruchu wymiany książek. A. Potiomkin przekazał naszemu Centrum cenne pozycje książkowe z najnowszej literatury rosyjskiej, które uzupełniły bazę startową bookcrossingowych zasobów.

W spotkaniu uczestniczyli również pracownicy oraz studenci Instytutu Filologii Słowiańskiej, Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej, a także inni miłośnicy słowa czytanego. Akcja „Knigovorot” spotkała się z ogromnym uznaniem wśród zebranych w Centrum gości, którzy podkreślali jej ważność oraz wyrażali przekonanie, iż liczba korzystających będzie nieustannie rosta.

Zachęcamy do aktywnego udziału w naszej akcji – do przynoszenia niepotrzebnych książek oraz, oczywiście, do korzystania z książek już ofiarowanych. Zasada jest jedna – książka za książkę. Прочитал – передай другому! (pol. Przeczytałeś – przekaz dalej!).

Elwira Michalska, CJKR



Fot. Elwira Michalska



Fot. N. Janisz

Wielokulturowa Chatka

W ramach XXVI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe”, 10 grudnia 2016 r. już po raz trzeci zorganizowano czytelną Żywych Książek. W rolę egzemplarzy do wypożyczenia wcielili się ciekawi ludzie. Idea tej inicjatywy nawiązuje do prądu badawczego historii mówionej, czyli nagrywania, archiwizowania i analizowania ustnych relacji o przeszłości.



Fot. N. Janisz

• Prof. Katarzyna Smyk

Projekt Żywych Książek ma zarówno wartość naukową, jak i społeczną. Z jednej strony pozwala spotkać się i porozmawiać z nieszablonowymi postaciami – tym samym uczestnicy otwierają się na różne poglądy, punkty widzenia, kultury. Z drugiej strony członkowie Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów UMCS, którzy odpowiadają za organizację wydarzenia, mogą nagrać ciekawe

narracje, które zostaną następnie przetranskrybowane i trafią do zbiorów Pracowni „Archiwum Etnolingwistyczne” UMCS. Tam posłużą za materiał badawczy będący podstawą prac naukowych. Najciekawsze



Fot. M. Janisz

• Dr Kamen Rikev

stycznego grupy Čači Vorba, a także cały folkmetalowy zespół Black Velvet Band. Wśród Żywych Książek znaleźli się też badacze kultury ludowej. Można było porozmawiać z dr. Tomaszem Rokoszem – autorem książki o obrzędzie sobótkowym i muzykiem oraz z prof. Katarzyną Smyk, autorką monografii o symbolice bożonarodzeniowej choinki. Nie zabrakło również ludzi, którzy w codziennym życiu doświadczają przenikania się kultur. Do „Chatki Żaka” przybył dr Kamen Rikev – kulturoznawca i literaturoznaw-

ca z Bułgarii, który na UMCS bada polsko-bułgarskie dialogi literackie i kulturowe oraz poezję staropolską. Z kolei mgr Marina Belokoneva-Shiukashvili, która jest doktorantką w IFP UMCS, opowiadała o polsko-gruzińskich związkach kulturowych i historycznych.

Żywe Książki są niezwykle wyjątkowym wydarzeniem, które pozwala poszerzyć wiedzę o świecie i spotkać ciekawych ludzi. Jednocześnie jest ono okazją do zebrania atrakcyjnych materiałów badawczych.

Damian Gocół, SKNE UMCS

wywiady zostaną opublikowane na łamach „Pisma Folkowego”.

Tegoroczna edycja odbywała się pod hasłem „Wielokulturowa Chatka”. I rzeczywiście – w holu Inkubatora Medialno-Artystycznego UMCS zebrali się przedstawiciele najróżniejszych kultur. Goście Żywych Książek mogli porozmawiać z przedstawicielami środowiska muzycznego, którzy w swoich utworach ożywiają i reinterpretują ludowe tradycje. Można więc było „wypożyczyć” Piotra Majczyńkę – multiinstrumentalistę, członka Orkiestry Świętego Mikołaja oraz współzałożyciela i kierownika arty-



• Black Velvet Band

Fot. M. Janisz

GIS Day 2016 UMCS już za nami

16 listopada 2016 r. Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej na jeden dzień stał się miejscem spotkania pasjonatów GIS podczas światowego dnia systemów informacji przestrzennej GIS Day 2016 UMCS.

Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe Geoinformatyków GeolT oraz Pracownię Geoinformacji UMCS. Jego uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w dwóch sesjach referatowych, a dla wcześniej zgłoszonych grup zorganizowanych zostało sześć szkoleń warsztatowych oraz przeprowadzono sześć gier terenowych.

Uczestnikami GIS Day byli zaproszeni uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci UMCS oraz wolni słuchacze zainteresowani tematyką systemów informacji przestrzennej.

Wśród prelegentów byli zarówno pracownicy naukowcy, jak i przedstawiciele firm z branży korzystający z narzędzi GIS w swojej pracy. Środowisko akademickie reprezentowali: dr Leszek Gawrysiak z prezentacją dotyczącą rynku pracy GIS w Polsce i na świecie, dr hab. Przemysław Stpiczyński, prof. nadzw., który przedstawił zastosowania superkomputerów w przetwarzaniu danych przestrzennych, a także dr hab.

Waldemar Kociuba oraz dr Grzegorz Gajek, prezentujący na żywo możliwości wykorzystywania skaningu laserowego (poprzez wykonanie skanu auli i słuchaczy) oraz dotychczasowe osiągnięcia w tej płaszczyźnie.

Studentka Paulina Deryło opowiedziała o działaniach i projektach Studenckiego Koła Naukowego Geoinformatyków GeolT oraz o kierunku studiów geoinformatyka. Podczas se-



• Otwarcie wydarzenia

Fot. Damian Korzeniowski

sji referatowych prezentacje przedstawili także pracownicy firm GIS-Expert oraz GIS Support.

Warsztaty i gry terenowe dawały możliwość poznania GIS z wielu stron. Podczas warsztatów „Od mapy 2D do wizualizacji 3D” oraz „Geowizualizacja, czyli jak przedstawić dane na mapie” uczestnicy pracowali z oprogramowaniem GIS i przy użyciu dostępnych narzędzi stworzyli własne mapy. Gry terenowe „Geocaching” oraz „Podchody pod GIS” były świetną okazją do skorzystania z wiedzy teoretycznej w praktyce podczas zadań w terenie. Prowadzono także zabawę „GIS QUIZ”. Dla każdego przygotowane były drobne upominki, a na najlepszych uczestników warsztatów, gier i sesji referatowych czekały zestawy nagród.

Mamy nadzieję, że GIS Day 2016 UMCS przybliżył uczestnikom tematykę systemów informacji przestrzennej, pokazał praktyczne zastosowanie GIS i zachęcił młodzież do dalszego zgłębiania wiedzy w tej materii.

*Wiktoria Tomczyk
Studenckie Koło Naukowe
Geoinformatyków GeoIT*



• Gra edukacyjna „Podchody pod GIS”



• Warsztaty „Geowizualizacja, czyli jak przedstawić dane na mapie”

19 grudnia 2016 r. w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa miało miejsce kolejne wydarzenie z cyklu „Dni z infobrokeringiem”. Dr Aneta Januszko-Szakiel z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosiła wykład i poprowadziła warsztaty „Wywiad naukowo-techniczny w transferze innowacji – teoria i praktyka”.

Wywiad naukowo-techniczny w transferze innowacji



• Dr Aneta Januszko-Szakiel (UJ)

„Dni z infobrokeringiem” to wykłady i warsztaty o charakterze cyklicznym, organizowane od maja 2015 r. przez Koło Naukowe Infobrokeringu i Nowych Technologii „InfoHunters”, działające przy Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS. Prowadzą je eksperci i specjaliści od zarządzania informacją. Celem spotkań jest przybliżenie studentom Wydziału Humanistycznego różnych aspektów wykonywania zawodu infobrokera, związanego z transformacją cywilizacyjną w kierunku społeczeństwa informacji i wiedzy; profesji odpowiadającej rosnącemu zapotrzebowaniu na usługi specjalistów w zakresie wyszukiwania, selekcjonowania i przetwarzania informacji.

Dotychczas odbyły się wykłady: „Warsztat pracy infobrokera – wybrane zagadnienia” dr Natalii Pamuły-Cieślak z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, „Informacja o polskich przedsiębiorstwach (i innych podmiotach)” dr Sabiny Cisek z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, „Jakość i wiarygodność informacji w perspektywie infobrokerskiej” dr hab. Małgorzaty

Kowalskiej z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W grudniowym wykładzie i warsztatach uczestniczyli członkowie Koła i studenci kierunków: architektura informacji, informacja w e-społeczeństwie oraz informatologia stosowana. Wykład poświęcony był zagadnieniom teoretycznym związanym z informacją naukowo-techniczną. Dr A. Januszko-Szakiel omówiła zasady przeprowadzania wywiadu naukowo-technicznego w projektach badawczo-rozwojowych i w procesach transferu innowacji oraz zaprezentowała elektroniczne źródła informacji, których znajomość jest niezbędna w tego rodzaju działalności infobrokerskiej. Podczas warsztatów studenci pracowali nad zadaniami praktycznymi, polegającymi na rozwiązaniu zapytań informacyjnych poprzez przyjęcie właściwej strategii wyszukiwawczej, trafny dobór elektronicznych źródeł informacji i finalne dotarcie do informacji relewantnej. Najbardziej aktywni studenci otrzymali nagrody – egzemplarze książki *Zawód infobroker. Polski rynek informacji* wydanej w 2015 r. pod redakcją Sabiny Cisek i Anety Januszko-Szakiel.

Lidia Jarska

„Rosja w zwierciadle symboli architektury”

6 grudnia 2016 r. w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS odbyło się uroczyste podsumowanie III Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Rosja w zwierciadle symboli architektury” oraz wręczenie nagród laureatom. Konkurs został ogłoszony w maju 2016 r. i odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych: szkoła podstawowa oraz gimnazjum.

Organizatorzy otrzymali ponad 220 prac, na których przedstawione zostały (przy użyciu najróżniejszych technik plastycznych) osobliwości architektoniczne Rosji: Sobór Wasyla Błogostawionego na Placu Czerwonym, Sobór Chrystusa Zbawiciela, Teatr Bolszoj, Monaster No-



• Obrady Jury. Od lewej: mgr P. Nakoneczny, dr S. Szaszko, prof. A. Orłowska

wodziewicz, Sobór Zmartwychwstania Pańskiego w Sankt Petersburgu, Sobór św. Izaaka, Monaster Smolny, Cerkiew Przeobrażenia Pańskiego na wyspie Kiży, a także mniej znane świątynie, sobory oraz inne zabytki architektoniczne Rosji.

Jury w składzie: Prorektor UMCS ds. Kształcenia prof. Alina Orłowska, mgr Piotr Nakoneczny (Instytut Sztuk Pięknych UMCS) oraz Dyrektor CJKR dr Swiętłana Szaszko przyznali następujące nagrody:

Kategoria: SZKOŁA PODSTAWOWA:

I – Wiktoria Misiura (kl. VI), Zespół Szkół w Woli Uhruskiej, tytuł „Cerkiew św. Sergiusza”;

II – Hanna Pachol (5 lat), Ogólnopolski Ośrodek Szkoleniowy „EuroSzkoła” w Lublinie, tytuł „Кремль”;

III – Zofia Gwiazda (kl. V), SP nr 34 im. K. Makuszyńskiego w Lublinie, tytuł „Klasztor Bogurodzicy”;

Wyróżnienia: Sara Wróbel (9 lat), OOS „EuroSzkoła” w Lublinie; Aleks Cupryn (9 lat), OOS „EuroSzkoła” w Lublinie, tytuł „Церковь”; Madzia Parka (7 lat), OOS „EuroSzkoła” w Lublinie, tytuł „Собор православный”.

Kategoria: GIMNAZJUM:

I Dorota Michalak (kl. III), Zespół Szkół Publicznych nr 1 w Terespolu, tytuł „Cerkiew Zmartwychwstania Pańskiego – Suzdal”;

II Patrycja Derlukiewicz (kl. III), Zespół Szkół w Łomazach, tytuł „Cerkiew Chrystusa Zbawiciela w Moskwie”;

III Emilia Kłoczko (kl. II), Gimnazjum im. T. Kościuszki w Tuczej, tytuł „Cerkiew w Suzdalu”;

Wyróżnienia: Kinga Anna Nieścioruk (kl. III), Gimnazjum im. T. Kościuszki w Tuczej, tytuł „Cerkiew Przemienienia Pańskiego – wyspa Kiży”; Martyna Warpas (kl. II), Zespół Szkół w Zakępiu, tytuł „Sobór Wasyla Błogostawionego”; Aleksandra Paśławska (kl. I), Zespół Szkół w Woli Uhruskiej, tytuł „Cerkiew Wasyla Błogostawionego (Moskwa)”.

Laureaci konkursu otrzymali nagrody i pamiątkowe dyplomy z rąk Pani Prorektor oraz Pani Dyrektor Centrum. Specjalne podziękowanie wręczono również opiekunom nagrodzonych uczniów. Równocześnie w Centrum została otwarta wystawa prezentująca najlepsze prace konkursowe.

Serdecznie gratulujemy laureatom konkursu, wszystkim zaś uczestnikom dziękujemy za tak liczny udział!

Elwira Michalska, CJKR



• Laureaci konkursu



• Robert Piotrowski, laureat konkursu na najlepszy referat

Konferencja „Kierunki rozwoju logistyki”

Dnia 19 grudnia 2016 r. odbyła się XII Konferencja Logistyczna pt. „Kierunki rozwoju logistyki”, zorganizowana przez Koło Naukowe Zarządzania i Konsultingu przy Politechnice Łódzkiej. Wydział Ekonomiczny UMCS reprezentowali studenci działający w Studenckim Kole Naukowym Logistyk.

Spotkanie zgromadziło wielu uczestników z całej Polski, m.in. z: Krakowa, Poznania, Rzeszowa, którzy podzielili się swoimi artykułami oraz wynikami badań dotyczących różnych aspektów logistyki. Studenci z Wydziału Ekonomicznego przedstawili następujące referaty: Jan Choma – „Analiza możliwości usprawnienia przepływu osób na terenie miasta Lublin w kierunkach północ-południe”; Robert Piotrowski – „Wpływ wdrażania systemów ERTMS/ETCS na wzrost interoperacyjności transportu kolejowego w Europie”; Katarzyna Brzuchala, Damian Skrzypa – „Perspektywy rozwoju Lubelskiego Roweru Miejskiego – szanse i zagrożenia”; Faustyna Frączek, Anna Kiełbasa – „Opakowania i znakowanie towarów w łańcuchu logistycznym”; Maria Cielniak, Mateusz Kubiś – „Logistyka i bezpieczeństwo imprez masowych”; Agata Kiraga, Natalia Kijak – „Estetyczne czy bezpieczne – współczesne wyzwania projektantów opakowań”.

Robert Piotrowski, student Wydziału Ekonomicznego UMCS został laureatem konkursu na najlepszy artykuł.

*Anna Kiełbasa
SKNL WE UMCS*

VII Studencki Okrągły Stół w CJKR



Fot. Elwira Michalska

• Dr Małgorzata Ułanek – moderator obrad

9 grudnia 2016 r. w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS odbył się VII Studencki Okrągły Stół „Отпечаток Мастера в умах и сердцах”, upamiętniający 125. rocznicę urodzin wielkiego rosyjskiego pisarza i dramaturga Michaiła Bułhakowa (ur. 15 maja 1891 r.). W spotkaniu wzięli udział studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz Uniwersytetu Warszawskiego.

Obrady otworzyły: Dyrektor CJKR dr Swietłana Szaszkowa oraz moderator obrad – dr Małgorzata Ułanek (Zakład Literatury i Kultury Rosyjskiej XX–XXI w.).

W swoich wystąpieniach studenci skupili się zarówno na skomplikowanych losach M. Bułhakowa, jego twórczości, najśłynniejszych ekranizacjach jego powieści, jak i mniej znanych utworach, a także na tym, jak pisarz jest odbierany współcześnie.

Zaprezentowano następujące referaty: „Интересные факты из жизни М. Булгакова” – Krystyna Alizar, Monika Borys (UMCS); „Мастер и Маргарита на экране” – Sylwia Iwaniuk, Anna Okopińska (UMCS); „Жизненный путь известного русского писателя и драматурга начала XX в. М.А.

Булгакова” – Amanda Czechowska, Piotr Gontaruk (UMCS); „Экранизация повести *Собачье сердце*” – Natalia Żuk, Łukasz Kieliszek (UMCS); „Булгакow i komuniści” – Michał Kołakowski (UW); „Batum – sztuka, która dobiła Bułhakowa” – Anna Spodymek, Katarzyna Jędrych (UW, UMCS); „Об убийстве? Рассказ Я убил, Михаил Афанасьевич Булгаков” – mgr Emil Chról (doktorant UMCS); „Булгаков в XXI веке: Прокачу на ведьме. Недорого” – Tetyana Lyashetska, Iga Jaśkowiak (UMCS).

Elwira Michalska, CJKR



• Obrady okrągłego stołu

Fot. Elwira Michalska

W każdym z nas tkwi moc czynienia dobra!

W dniach 15 listopada – 7 grudnia Rada Wydziałowa Samorządu Studentów przeprowadziła akcję włączającą Wydział Ekonomiczny w tegoroczną edycję Szlachetnej Paczki, która zakończyła się wielkim sukcesem.

Dzięki wsparciu Dziekana prof. Zbigniewa Pastuszaka, a także zaangażowaniu studentów i pracowników taką pomoc otrzymała pięćosobowa rodzina.

11 grudnia 2016 r. odbył się Finał Szlachetnej Paczki, podczas którego członkowie Samorządu w towarzystwie Świętego Mikołaja i Śnieżynki dostarczyli bezpośrednio do rodziny 21 paczek. Z relacji wolontariusza, który opiekował się rodziną, wynika, że wszystkie zgłoszone potrzeby zostały zaspokojone. Najbardziej ucieszyły się dzieci, które otrzymały m.in. plecaki szkolne, ubrania i słodycze.

To już kolejna edycja Szlachetnej Paczki na Wydziale Ekonomicznym, w przyszłym roku na pewno zostanie powtórzona.

Magdalena Kondas
RWSS WE



• Szlachetna Paczka na Wydziale Ekonomicznym

Fot. Magdalena Kondas



Promocje doktorów i doktorów habilitowanych

15 grudnia 2016 r. w Auli Uniwersyteckiej na Wydziale Prawa i Administracji odbyły się uroczyste promocje doktorów i doktorów habilitowanych. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskało 19 osób, a stopień doktora – 48 osób. O oprawę muzyczną uroczystości zadbał Chór Wydziału Artystycznego UMCS pod dyrekcją prof. Zofii Bernatowicz. W swojej historii nasz Uniwersytet wypromował łącznie 1097 doktorów habilitowanych i 4181 doktorów.

Fot. Bartosz Proll





Centrum Nauczania i Certyfikacji
Języków Obcych UMCS

oferujemy

- kadre wykładowców akademickich
- atrakcyjne ceny i kameralne grupy
- kursy z języka ogólnego i specjalistycznego
- egzaminy certyfikowane (TOEIC, PTE, TOLES, IELTS Academic)
- kursy uzupełniające i konwersacyjne

DOM STUDENTA AMOR
UL. RADZISZEWSKIEGO 18

TEL. (81) 533 33 63
E-MAIL: KURSY@UMCS.PL